

Хмельницький національний університет
Факультет економіки і управління
Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Витрати банку: суть, склад, аналіз та напрями оптимізації за матеріалами
АТ КБ «ПриватБанк»

Рівень вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Шифр КвРФБС.022176.01.12.00

Виконав здобувач IV курсу, група ФБСз-22-2 Аліна СТЕЦЮК
Підпис

Керівник д-р. екон. наук, професор Раїса КВАСНИЦЬКА
Підпис

Нормоконтролер Інна ДОУЄНКО
Підпис

До захисту допускаю:

В.о. завідувача кафедри фінансів,
банківської справи, страхування та
фондового ринку

 Ірина ФОРКУН
Підпис

« 15 » 06 2026 р.

Хмельницький 2026

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління

Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Рівень вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Шифр і найменування

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Код і найменування

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Найменування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФБСС

Ніла ХРУЩ

09.06.2026

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Стецюк Аліни Геннадіївни

Прізвище, ім'я, по батькові здобувача

1 Тема роботи Витрати банку: суть, склад, аналіз та напрями оптимізації за матеріалами АТ КБ «ПриватБанк»

Керівник роботи Квасницька Раїса Степанівна, д-р екон. наук, професор
ступінь, учене звання

Затверджено наказом ректора університету від 20.01.2026 р. № 7 (додаток № 5)

2 Термін подання здобувачем роботи на кафедру з 05.06.2026

3 Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти; спеціальна методична та наукова література (вітчизняні та зарубіжні видання); періодичні видання за темою дослідження; фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк»

4 Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1 Теоретичні засади витрат банківських установ та їх аналізу

2 Аналітично-методичні аспекти формування банківських витрат за різними видами діяльності банків

5 Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень);

1. Еволюційне висвітлення природи витрат

2. Теоретичні підходи до дефініції категорії «витрати банку»

3. Види витрат базової операційної діяльності банку

4. Динаміка витрат банків України та їх структури за період 01.01.2021-01.01.2026 рр.

5. Динаміка адміністративних витрат та інших операційних витрат банків України та їх структури за період 01.01.2021-01.01.2026 рр.

6. Динаміка активів, капіталу, зобов'язань за їх загальної сумою та сумою складових АТ КБ «ПриватБанк» 2023-2025 рр.

7. Динаміка величини доходів і витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2025 роки

8. Динаміка складових адміністративних та інших операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023-2025 роки

9. Стратегічні напрями оптимізації витрат банківських установ

6 Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання 9 лютого 2026 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва розділу кваліфікаційної роботи	Термін виконання	Примітка
1 Затвердження плану кваліфікаційної роботи	до 9.02.2026	виконано
2 Аналіз, систематизація економічної літератури, збір та обробка статистичних матеріалів, фінансової звітності за темою кваліфікаційної роботи	до 27.02.2026	виконано
3 Написання текстової частини кваліфікаційної роботи	до 25.05.2026	виконано
4 Підготовка ілюстративних матеріалів та оформлення кваліфікаційної роботи	до 01.06.2026	виконано
5 Попередній захист кваліфікаційної роботи	з 5.06.2026	виконано
6 Захист кваліфікаційної роботи	з 17.06.2026	виконано

Здобувач

 Підпис
Аліна СТЕЦЮК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник кваліфікаційної роботи

 Підпис
Раїса КВАСНИЦЬКА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

АНОТАЦІЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Здобувач Стецюк Аліна Геннадіївна, IV курс, група ФБСЗ-22-1
(Прізвище, ім'я, по батькові, курс, група)

Керівник Квасницька Раїса Степанівна, д-р. екон. наук, професор
(Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Тема роботи: Витрати банку: суть, склад, аналіз та напрями оптимізації за матеріалами АТ КБ «ПриватБанк»

Ключові слова: витрати, витрати банку, аналіз витрат, оптимізація витрат банку

Метою роботи є обґрунтування теоретичних та практичних засад визнання витрат банками України та визначення напрямів їх оптимізації.

Предметом дослідження – є теоретико-методичні засади формування витрат банківських установ України.

Об'єктом дослідження – є витрати АТ КБ «ПриватБанк» та процеси їх оптимізації.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки: Із розвитком економічної науки виокремлюють п'ять ключових теоретичних підходів до трактування сутності витрат: бухгалтерсько-обліковий (інституціоналізований) підхід, неокласичний (мікроекономічний) підхід, неоінституційний підхід (теорія трансакційних витрат), вартісно-орієнтований (стратегічний) підхід, ресурсно-екологічний та ESG-орієнтований підхід (новітня парадигма). В роботі обґрунтована та деталізована класифікація витрат, яка є стратегічно важливим інструментом забезпечення життєздатності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності банку. Найбільшу питому вагу у витратах АТ КБ «ПриватБанк» займають адміністративні та інші операційні витрати, які включають в себе цілий ряд окремих видів витрат.

Визначені такі перспективи (шляхи) розвитку: На основі проведеного аналізу динаміки пасивів, капіталу та структури операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки (зокрема, зважаючи на суттєвий фіскальний тиск та випереджаючі темпи зростання видатків на персонал та інфраструктуру), виділено такі стратегічні напрями оптимізації витрат: цифрова трансформація та оптимізація мережі; оптимізація та підвищення ефективності витрат на персонал; управління вартістю ресурсів (процентні витрати); оптимізація IT-інфраструктури та матеріальних витрат; податкове планування та управління ризиками.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку джерел посилань та додатків. Загальний обсяг роботи складає 62 сторінки, що містять 9 таблиць та 2 рисунків. Перелік джерел посилань нараховує 30 найменувань.

Дата виконання кваліфікаційної роботи 1.06.2026.

Дата захисту кваліфікаційної роботи з 17.06.2026.

Здобувач

Підпис

Аліна СТЕЦЮК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

	С.
Вступ	5
1 Теоретичні засади витрат банківських установ та їх аналізу	8
1.1 Суть витрат банку та їх класифікація	8
1.2 Склад та методичний інструментарій аналізу витрат банків	17
2 Аналітично-методичні аспекти формування банківських витрат за різними видами діяльності банків	29
2.1 Аналітична оцінка витрат банків України за 2023-2025 роки	29
2.2 Дослідження підходів до оптимізації витрат з метою зростання дохідності банків за матеріалами АТ КБ «ПриватБанк»	40
Висновки	56
Перелік джерел посилання	59
Додатки	63

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах динамічного та високоризикового функціонування фінансових ринків, що загострюється макроекономічною нестабільністю, геополітичними викликами та посиленням регуляторних вимог, забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності комерційних банків є першочерговим завданням для банківського сектору. Традиційні підходи до екстенсивного нарощування доходів у сучасному реаліях часто виявляються обмеженими через падіння купівельної спроможності клієнтів, коливання відсоткових ставок та звуження маржинальності класичних банківських операцій. За таких обставин вектор стратегічного управління зміщується в площину внутрішнього потенціалу фінансових установ, де ключовим фактором стабілізації та зростання прибутковості виступає ефективне управління витратами. Саме тому комплексне дослідження економічної суті витрат банку, їхнього детального складу та об'єктивних підходів до їх оптимізації набуває виняткової актуальності та практичного значення. Отже, актуальність кваліфікаційної роботи зумовлена об'єктивною потребою банківського сектору в теоретико-методологічному обґрунтуванні та практичному інструментарії управління витратами. Результати дослідження дозволять сформулювати цілісне уявлення про архітектуру витрат сучасного банку, виявити слабкі місця у поточних моделях витрат та запропонувати стратегічні підходи до їх оптимізації, що безпосередньо сприятиме підвищенню рентабельності капіталу (ROE), зміцненню ринкових позицій та загальній макрофінансовій стабільності національної економіки в цілому.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика теоретичного осмислення економічної суті витрат банківських установ, дослідження їхнього структурно-елементного складу та пошуку дієвих методологічних підходів до їх оптимізації перебуває в центрі уваги багатьох провідних вітчизняних та зарубіжних науковців. Специфіка формування банківських витрат та

архітектоніка систем управління ними досліджувалися у фундаментальних працях таких відомих українських вчених, як Л. Германенко, І. Івасів, О. Криклій, Л. Примостка та інших. Питання аналізу структури й динаміки витрат вітчизняних банків та системних підходів до їх оптимізації активно досліджують А. Герасимович, О. Дзюблюк, В. Коваленко, А. Марченко, Т. Шматковська та ін. Попри значну кількість ґрунтовних напрацювань, низка питань залишається дискусійною та потребує подальшого розроблення.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних та практичних засад визнання витрат банками України та визначення напрямів їх оптимізації. Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- конкретизація суті витрат банку та їх класифікації;
- визначення складу та методичного інструментарію аналізу витрат банків;
- аналітична оцінка витрат банків України за 2023-2025 роки;
- аналіз діяльності АТ КБ «ПриватБанк» та його фінансово-майнового її забезпечення у 2023-2025 роках;
- дослідження підходів до оптимізації витрат з метою зростання дохідності банків за матеріалами АТ КБ «ПриватБанк».

Предмет кваліфікаційної роботи – теоретико-методичні засади формування витрат банківських установ України.

Об’єктом кваліфікаційної роботи – витрати АТ КБ «ПриватБанк» та процеси їх оптимізації.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових та спеціальних методів, застосування яких дозволило забезпечити об’єктивність і системність отриманих результатів. Зокрема, у роботі використано такі методи наукового пізнання: дедуктивний метод — для теоретичного осмислення та фундаментального розкриття економічної суті, специфіки та класифікаційних ознак витрат банківських установ; метод аналізу — деталізація процесу формування витрат банку; метод синтезу — для інтеграції окремих елементів архітектоніки витрат у єдину систему; метод

порівняння — для зіставлення фактичних обсягів, структури та динаміки витрат фінансової установи за відповідні ретроспективні періоди; методи економіко-статистичного аналізу — дослідження внутрішніх і зовнішніх факторів впливу на формування витрат та обґрунтування оптимальних підходів до їх мінімізації та оптимізації.

Інформаційною базою дослідження є: нормативно-правові акти НБУ та законодавство України у сфері банківської діяльності; фінансова звітність комерційних банків; офіційні статистичні дані НБУ та внутрішня звітність АТ КБ «ПриватБанк»; наукові публікації, монографії, статті українських та зарубіжних дослідників.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку джерел посилань, додатків. Загальний обсяг роботи 63 сторінок, в тому числі 9 таблиць, 2 рисунка. Робота містить 5 додатків. Перелік джерел посилань містить 30 найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИТРАТ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ТА ЇХ АНАЛІЗУ

1.1 Суть витрат банку та їх класифікація

Витрати комерційного банку є фундаментальним детермінантом його фінансової стійкості, операційної життєздатності та стратегічної конкурентоспроможності на ринку фінансового посередництва. У банківництві критичне значення має не лише моніторинг агрегованого (загального) рівня видатків, а й поглиблений багатовимірний аналіз їхньої архітектури та внутрішньої структури. Еволюція економічної думки привела до глибокої диференціації у розумінні категорії «витрати». Якщо в класичній політичній економії витрати розглядалися переважно як субстанція фізично спожитих ресурсів у процесі виробництва, то в сучасній неокласичній та інституційній теоріях цей концепт набув динамічного, стратегічного та вартісно-орієнтованого характеру. В економічній теорії під «витратами» мають на увазі споживання різноманітних ресурсів у процесі здійснення діяльності протягом певного періоду часу (звітного періоду) [1, с.1380].

Ретроспективний аналіз свідчить, що кожна економічна парадигма формувала власне бачення природи витрат, адаптуючи його до панівної моделі виробничих відносин та технологічного устрою суспільства (таблиця 1.1). Так, у ранніх економічних школах поняття витрат ще не мало самостійного теоретичного статусу. Меркантилісти (Т. Ман, Ж.-Б. Кольбер) розглядали витрати суто через призму торговельного балансу — як грошові видатки на закупівлю і транспортування товарів. Для них єдиним джерелом багатства була сфера обігу, а витрати вважалися неминучим «вирахуванням» із торговельного прибутку. Фізіократи (Ф. Кене) першими перенесли аналіз у сферу виробництва (зокрема, сільського господарства). У своїй знаменитій «Економічній таблиці» (1758 р.)

Таблиця 1.1 – Еволюційне висвітлення природи витрат

Історичний період / Школа	Ключові мислителі	Базове трактування витрат	Головний теоретичний внесок
Фізіократи (XVIII ст.)	Ф. Кене	Матеріальні аванси у сфері землеробства.	Поділ на «щорічні» та «первісні» аванси (поточні/капітальні).
Класична школа (XVIII–XIX ст.)	А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс	Об'єктивно витрачена уречевлена та жива праця на виробництво товару.	Визначення структури собівартості капіталу.
Маржиналізм (Кінець XIX ст.)	Ф. Візер, А. Маршалл	Жертва, упущена альтернативна можливість; суб'єктивна оцінка ресурсів.	Запровадження концепту умовно-постійних та умовно-змінних витрат.
Неоінституціоналізм (XX ст.)	Р. Коуз, О. Вільямсон	Витрати на обслуговування ринкових трансакцій та укладання контрактів.	Поділ витрат на трансформаційні (технологічні) та трансакційні.

Складено за [2; 3; 4; 5].

Ф. Кене класифікував витрати на «щорічні аванси» (витрати на насіння, робочу силу, що повністю відтворюються протягом року) та «первісні аванси» (витрати на реманент, будівлі, які зношуються частинами). Це стало історично першим прообразом сучасного поділу витрат на оборотні та основні активи (або поточні та капітальні витрати) [2].

Фундатори класичної школи (А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс) заклали підвалини вартісного аналізу витрат, пов'язавши їх безпосередньо з процесом виробництва. А. Сміт у праці «Дослідження про природу і причини багатства народів» (1776 р.) визначив витрати як суму природних компонентів ціни: заробітної плати, прибутку на капітал та земельної ренти. Він першим виокремив елементи, які сьогодні складають калькуляцію собівартості [3]. К.

Маркс у «Капіталі» (1867 р.) надав категорії витрат чіткої соціально-економічної форми. Він розділив їх на дві категорії:

- витрати суспільства (вартість товару):

$$W = c + v + m, \quad (1.1)$$

де c – постійний капітал (уречевлена праця, знос обладнання, сировина);

v – змінний капітал (жива праця, зарплата);

m – додаткова вартість;

- витрати виробництва для капіталіста (собівартість) (k):

$$k = c + v. \quad (1.2)$$

Маркс довів, що для капіталіста витрати є меншими за реальну вартість товару на величину додаткової вартості (m), що й утворює підґрунтя для отримання прибутку [2]. Представники австрійської та англо-американської шкіл маржиналізму (К. Менгер, Ф. фон Візер, А. Маршалл) здійснили методологічний переворот, відмовившись від оцінки витрат як об'єктивно витраченої праці. Так, Фрідріх фон Візер сформулював «Закон Візера» (теорію альтернативних витрат), згідно з яким реальна вартість будь-якого блага — це вартість тих благ, від виробництва яких довелося відмовитися заради створення даного об'єкта. Витрати набули суб'єктивного, прогнозного характеру [4; 5]. А. Маршалл у праці «Принципи економічної науки» синтезував класичний та маржиналістський підходи та об'єднав витрати виробництва з граничною корисністю і запровадив фундаментальний для сучасного мікроекономічного аналізу поділ витрат на постійні та змінні у короткостроковому та довгостроковому періодах.

Історичним проривом у трактуванні витрат стала праця Рональда Коуза «Природа фірми», який довів, що класична наука ігнорувала величезний пласт видатків, пов'язаних із використанням ринкового механізму [4]. Коуз

запровадив поняття трансакційних витрат (витрат на пошук інформації, укладання угод, захист прав), що дозволило пояснити існування фірм як інститутів, які мінімізують ці ринкові витрати за допомогою внутрішньої ієрархії. Історичний екскурс показує, що дефініція «витрати» пройшла шлях від суто фізичного вимірювання витрачених матеріалів та робочого часу до глибокого інструменту стратегічного вибору, де оцінюються не лише реальні фінансові потоки, а й упущені вигоди та витрати на ринкову координацію.

Таким чином, із розвитком економічної науки виокремлюють п'ять ключових теоретичних підходів до трактування сутності витрат:

- бухгалтерсько-обліковий (інституціоналізований) підхід, який є найбільш жорстко регламентованим і практично орієнтованим, що фіксує витрати на основі принципу обачності та відповідності доходів і витрат у конкретному звітному періоді. Згідно з Концептуальною основою фінансової звітності (в редакції Комітету з МСФЗ), витрати визначаються як зменшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі вибуття чи зменшення корисності активів або виникнення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (крім розподілу між учасниками капіталу). У вітчизняній практиці цей підхід нормативно закріплений у НП(С)БО 16 «Витрати» [6], де ключовим критерієм визнання витрат є можливість їхнього достовірного оцінювання та безпосередній зв'язок зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Обмеженнями цього підходу є те, що облікова концепція оперує виключно минулими (фактичними, ретроспективними) витратами і не враховує альтернативні варіанти використання ресурсів;

- неокласичний (мікроекономічний) підхід, що базується на концепції рідкості (обмеженості) ресурсів та теорії граничної корисності. У межах цього підходу витрати трактуються як витрати упущених можливостей;

- неінституційний підхід (теорія трансакційних витрат), за якого витрати розглядаються крізь призму функціонування ринкових механізмів та правового середовища. Поряд із трансформаційними витратами (безпосередніми витратами на фізичну зміну форми та властивостей речовини

предмета праці) виокремлюються трансакційні витрати, що визначаються як витрати на експлуатацію економічної системи;

- вартісно-орієнтований (стратегічний) підхід, який сформувався на стику стратегічного менеджменту та сучасної теорії корпоративних фінансів. У наукових працях останніх років (2020–2026 рр.) витрати дедалі частіше розглядаються не як безповоротне зменшення капіталу, а як інвестиції у створення цінності (value creation);

- ресурсно-екологічний та ESG-орієнтований підхід (новітня парадигма), який базується на концепції екстерналій (зовнішніх ефектів). Традиційне розуміння витрат розширюється до поняття «повних суспільних витрат», а також «ESG-витрати» (витрати на декарбонізацію, екологічний комплаєнс, утилізацію відходів, соціальний захист громад та забезпечення гендерної рівності в колективі).

Звичайно, що суть поняття «витрати» має свої певні змістові особливості, що визначаються особливостями сфери, галузі та видів діяльності суб'єктів економіки. Це стосується й поняття «витрати банку». Так, у сучасній економічній науці дослідження сутності витрат банку характеризується багатоаспектністю та відсутністю єдиного уніфікованого підходу. Це зумовлено специфікою банківської діяльності як фінансового посередника, чий «продукт» має переважно нематеріальний, грошовий характер. Систематизація наукових поглядів дозволяє виокремити кілька ключових теоретичних підходів до дефініції цієї категорії (рисунок 1.1):

- нормативно-обліковий (інституційний) підхід, який є найбільш стандартизованим і базується на вимогах міжнародних та національних стандартів обліку. Його прибічники розглядають витрати крізь призму зменшення економічних вигід у звітному періоді. Згідно з МСФЗ 1 «Подання фінансової звітності», витрати трактуються як зменшення економічних вигід у вигляді вибуття або амортизації активів чи виникнення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком капіталу, що вилучається власниками).

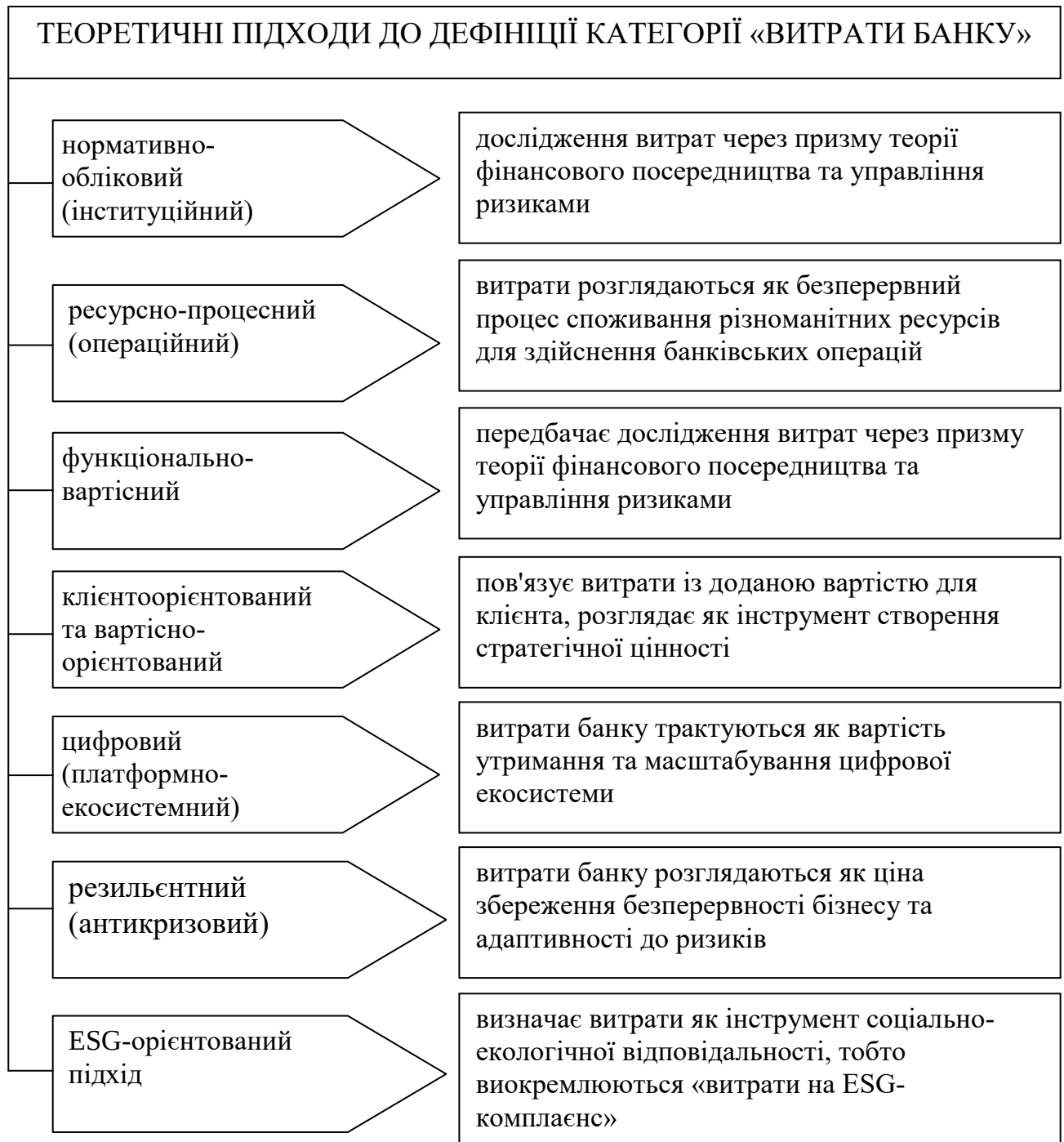

Рисунок 1.1 – Теоретичні підходи до дефініції категорії «витрати банку»

Складено за [7; 8; 9; 10; 11; 12; 13].

На національному рівні цей підхід деталізується для банківського сектору в нормативних актах НБУ (зокрема, в Інструкції № 14 «Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України» [7]) у працях А. М. Герасимовича [8]. Витрати банку розглядаються як зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення

капіталу банку (за винятком дивідендів), та визнаються за умов: реального зменшення активів або збільшення зобов'язань; можливості точного (достовірного) оцінювання суми витрат;

- ресурсно-процесний (операційний) підхід, за якого робиться акцент на динаміку банківської діяльності, а тому витрати розглядаються як безперервний процес споживання різноманітних ресурсів (фінансових, трудових, матеріальних, інформаційних) для здійснення пасивних, активних та посередницьких операцій. У фундаментальних дослідженнях О. В. Дзюблюка витрати банку визначаються як сукупність грошових видатків, пов'язаних із залученням капіталу, забезпеченням функціонування банку та реалізацією фінансових послуг на ринку. В межах цього підходу витрати поділяють на дві макрогрупи: ресурсні (процентні) витрати — плата за залучені кошти (депозити, міжбанківські кредити), що формує ціну ресурсного потенціалу; операційні (забезпечувальні) витрати — витрати на утримання персоналу, ІТ-інфраструктуру, амортизацію, маркетинг тощо [9].

- функціонально-вартісний підхід, який передбачає дослідження витрат через призму теорії фінансового посередництва та управління ризиками (витрати є ціною, яку банк платить за право перебувати на ринку та управляти асиметрією інформації й фінансовими ризиками клієнтів; витрати банку є детермінантою трансакційних витрат у масштабах усієї економіки: чим ефективніша внутрішня структура витрат банку, тим нижчу маржу він встановлює для кінцевого споживача);

- клієнтоорієнтований та вартісно-орієнтований підхід, який пов'язує витрати із доданою вартістю для клієнта. Так, Л. О. Примостка наголошує, що витрати банку не є просто «втратою капіталу», а є інвестиційним ресурсом, спрямованим на капіталізацію клієнтської бази та оптимізацію каналів дистрибуції [10]. Відтак, сучасна теорія розглядає витрати як інструмент створення стратегічної цінності (синергетичний ефект від впровадження AI, автоматизації процесів та дистанційного обслуговування);

- цифровий (платформно-екосистемний) підхід, за якого витрати банку трактуються як вартість утримання та масштабування цифрової екосистеми [9; 11]. Ключова увага приділяється трансформації структури операційних витрат: традиційні витрати на утримання філій та капітальні інвестиції у матеріальні активи трансформуються в операційні витрати на хмарні сервіси, кібербезпеку та придбання програмного забезпечення як послуги.

- резильєнтний (антикризовий) підхід, за якого трактування витрат банку здійснюється в контексті макроекономічного стресу та воєнних ризиків, тобто витрати банку розглядаються як ціна збереження безперервності бізнесу та адаптивності до ризиків. У структуру витрат сучасної фінансової установи науковці [12] експліцитно включають «витрати на резильєнтність» (resilience costs), які охоплюють: аномальні амортизаційні та капітальні витрати на забезпечення автономності; специфічні витрати на формування провізій під очікувані збитки від воєнної руйнації активів;

- ESG-орієнтований підхід (екологічний, соціальний та управлінський), визначає трактування витрат не лише як внутрішній фінансовий показник, а як інструмент соціально-екологічної відповідальності, тобто виокремлюються «витрати на ESG-комплаєнс», що витрати на проведення екологічного аудиту позичальників, фінансування «зелених» облігацій із нижчою маржинальністю та витрати на цифрову безпаперову трансформацію [13].

Для побудови ефективної фінансової екосистеми банку ключовим завданням є ідентифікація, класифікація та оцінка факторіального простору, який формує динаміку та структуру банківських витрат. У сучасній фінансовій науці фактори впливу на витрати банку поділяють на дві макрогрупи: екзогенні (зовнішні), які перебувають поза межами прямого контролю менеджменту, та ендегенні (внутрішні), що безпосередньо визначаються стратегічними й тактичними рішеннями керівництва установи [10]. Екзогенні фактори відображають вплив макроекономічного, правового, регуляторного та геополітичного середовища, що задають загальні ринкові координати та визначають нижню межу витрат фінансового посередництва, які включають:

- монетарна та регуляторна політика центрального банку (базовим детермінантом процентних витрат комерційного банку є облікова ставка НБУ. Її зміна ланцюгово транслюється на вартість залучення ресурсів на міжбанківському ринку та ринку депозитів фізичних і юридичних осіб) [14]. Поряд із цим, нормативи обов'язкового резервування безпосередньо впливають на обсяг іммобілізованих бездохідних активів, що опосередковано підвищує чисті витрати банку на утримання ліквідності [7].

- інфляційні процеси та кон'юнктура ринку праці (стрімке зростання індексу споживчих цін автоматично масштабує операційні та адміністративні витрати банку [9];

- рівень ринкової конкуренції та FinTech-тиск (посилення боротьби за якісного позичальника та стабільного вкладника з боку як класичних банківських установ, так і небанківських фінансових компаній та FinTech-платформ змушує банки підвищувати депозитні ставки (пряме зростання процентних витрат) та нарощувати видатки на маркетинг і диджитал-просування) [15];

- специфічні екзогенні шоки (форс-мажорні та воєнні фактори) (в умовах воєнного стану в Україні цей фактор набув домінуючого значення, адже воєнні ризики зумовили виникнення аномальних статей операційних витрат, пов'язаних із забезпеченням безперервності бізнесу): фінансування автономності мережі, релокація дата-центрів у хмарні сховища за межі країни, витрати на фізичну безпеку та відновлення зруйнованої інфраструктури [12]. Окремим масштабним чинником є витрати на формування резервів під очікувані кредитні збитки внаслідок втрати заставного майна та погіршення платоспроможності позичальників у зоні бойових дій [14].

Внутрішні фактори підконтрольні банку, відображають якість операційного менеджменту, обрану бізнес-модель та рівень технологічного розвитку, та включають:

- стратегічну бізнес-модель та масштаб діяльності (універсальні банки з розгалуженою мережею традиційних філій мають високу частку умовно-

постійних адміністративних витрат (оренда, амортизація будівель, заробітна плата фронт-офісу, фізична охорона) [10]. Натомість цифрові банки відрізняються низьким рівнем трансакційних та інфраструктурних витрат на одного клієнта, оскільки їхні граничні витрати на обслуговування нових користувачів у цифровій мережі наближаються до нуля [15];

- рівень цифровізації та автоматизації (технологічний фактор) (впровадження безпаперового банкінгу, чат-ботів для клієнтської підтримки та автоматизованих систем кредитного андеррайтингу дозволяє радикально знизити питомі витрати на обробку однієї трансакції та мінімізувати втрати від операційних помилок («людського фактора»)) [16];

- структуру та якість ресурсного потенціалу (пасивів) (витрати банку залежать від співвідношення між строковими депозитами та коштами на поточних (карткових) рахунках [10];

- якість ризик-менеджменту та кредитної політики (ефективність внутрішніх систем оцінки ризиків безпосередньо впливає на обсяг відрахувань до резервів. Слабкий скоринг позичальників призводить до накопичення непрацюючих кредитів, що вимагає іммобілізації капіталу у резерви, автоматично збільшуючи загальні витрати банку та знижуючи його прибутковість [12; 14].

1.2 Склад та методичний інструментарій аналізу витрат банків

Стратегічним орієнтиром функціонування будь-якого банківського інституту є забезпечення позитивного фінансового результату, що виражається у максимізації прибутку та нарощуванні ринкової вартості бізнесу. При цьому фундаментальним детермінуючим елементом формування чистого доходу банку виступають його витрати, які за своїм економічним змістом, джерелами виникнення та цільовим спрямуванням характеризуються високим рівнем

гетерогенності (неоднорідності). У сучасній фінансово-економічній літературі представлена розгалужена та багатоваріантна класифікаційна палітра витрат банківських установ, яка дозволяє всебічно оцінювати ефективність їхньої діяльності. Зокрема, у наукових джерелах виділяють такі дихотомічні та багатокомпонентні групи витрат, як прямі й непрямі, контрольовані та неконтрольовані, основні й накладні, постійні та змінні, вичерпані й невичерпані, маржинальні та середні, релевантні й нерелевантні, а також дійсні та можливі [17].

У вітчизняній практиці фундаментальний базис групування витрат банківських установ регламентується нормативно-правовим забезпеченням Національного банку України. Зокрема, архітектура класифікації витрат і доходів формується відповідно до вимог «Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України» [18], «Правил бухгалтерського обліку доходів й витрат банків України» [19], «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» [20], а також «Методичних рекомендацій щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України» [21]. Відповідно до зазначених регуляторних актів, сукупність витрат систематизується за трьома ключовими критеріями: за напрямками діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова), за характером відношення до банківської операційної діяльності, а також за специфікою їх визнання в обліку.

У розрізі відношення до базової операційної діяльності фінансових інституцій виокремлюють банківські витрати, небанківські операційні витрати та непередбачені витрати (рисунок 1.2).

Банківські витрати безпосередньо обумовлені здійсненням специфічних операцій, чітко регламентованих Законом України «Про банки і банківську діяльність», тоді як небанківські операційні витрати охоплюють інші види видатків, не пов'язаних із генерацією основного продукту установи.

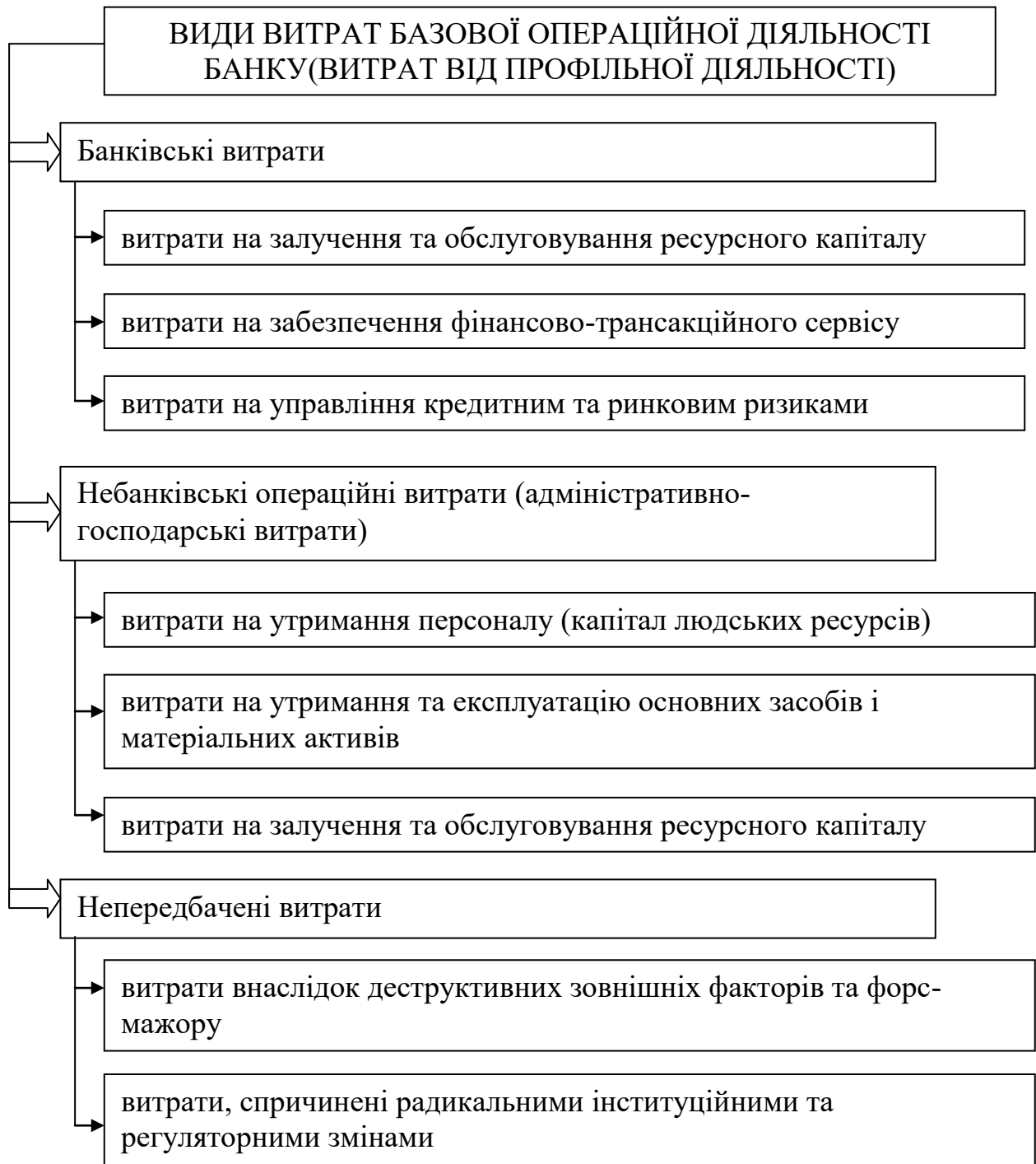

Рисунок 1.2 – Види витрат базової операційної діяльності банку (витрат від профільної діяльності)

Отже, банківські витрати (витрати від профільної діяльності), охоплюють витрати, які безпосередньо зумовлені виконанням банком його ключових функцій як специфічного фінансового посередника. Вони виникають у процесі

здійснення операцій, що складають виключне право банківських установ, а саме:

1) витрати на залучення та обслуговування ресурсного капіталу:

- процентні витрати за строковими вкладками (депозитами) та поточними рахунками фізичних і юридичних осіб;
- витрати на обслуговування кредитів, отриманих на міжбанківському ринку, та рефінансування від НБУ;
- витрати на виплату купонів або дисконтів за власними облігаціями та ощадними сертифікатами банку;

2) витрати на забезпечення фінансово-трансакційного сервісу:

- плата за процесинг, кліринг та авторизацію трансакцій міжнародним (Visa, Mastercard) і національним (ПРОСТІР) платіжним системам;
- комісії НБУ за використання Системи електронних платежів (СЕП) та іншим банкам за обслуговування кореспондентських рахунків (НОСТРО);

3) витрати на управління кредитним та ринковим ризиками:

- витрати на створення резервів під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) за наданими позиками, гарантіями, акредитивами, а також під знецінення цінних паперів;
- чисті негативні результати (збитки) від купівлі-продажу іноземної валюти, банківських металів та фінансових інструментів, що утримуються для торгівлі.

Небанківські операційні витрати (адміністративно-господарські витрати) не пов'язані з наданням безпосередньо банківських послуг, але є критично важливими для забезпечення життєдіяльності банку як бізнес-структури, утримання його інфраструктури та управління персоналом. Ці витрати включають:

1) витрати на утримання персоналу (капітал людських ресурсів):

- заробітна плата, премії, бонуси та матеріальна допомога працівникам банку;

- відрахування на соціальні заходи (ЄСВ), витрати на медичне страхування, недержавне пенсійне забезпечення та навчання (підвищення кваліфікації) кадрів;

2) витрати на утримання та експлуатацію основних засобів і матеріальних активів:

- амортизаційні відрахування з вартості будівель, офісної техніки, банкоматів, терміналів та програмного забезпечення (нематеріальних активів);

- витрати на комунальні послуги (опалення, електроенергія, водопостачання), охорону приміщень, капітальний та поточний ремонт офісів і відділень;

- платежі за договорами операційної оренди нерухомості або обладнання;

3) технологічні, маркетингові та інформаційні витрати:

- плата за ліцензії на програмне забезпечення, підтримку core-banking систем, хмарні сервіси та кібербезпеку;

- витрати на рекламу, PR, маркетингові дослідження, телекомунікаційний зв'язок (інтернет, телефонія, поштові послуги) та консалтинг.

Своєю чергою, непередбачені витрати ідентифікуються як деструктивні наслідки надзвичайних подій, що мають одноразовий і неповторюваний характер (наприклад, збитки від форс-мажорних обставин, де фінальний фінансовий результат фіксується виключно *post factum*, або витрати, спровоковані трансформацією методологічних підходів до бухгалтерського обліку активів і пасивів [22]); при цьому, на відміну від перших двох категорій, непередбачені витрати не мають перманентного впливу на загальну стратегічну оцінку фінансового стану банку. Ці витрати включають:

1) витрати внаслідок деструктивних зовнішніх факторів та форс-мажору:

- збитки від стихійного лиха, пожеж, техногенних катастроф, аварій;
- втрати активів (руйнування відділень, знищення банкоматів, втрата готівки) внаслідок воєнних дій, терактів або масових заворушень;

2) витрати, спричинені радикальними інституційними та регуляторними змінами:

- збитки, що виникають через одномоментну зміну правил бухгалтерського обліку, методології оцінки активів і пасивів або податкового законодавства (якщо це вимагає ретроспективного перерахунку збитків);
- витрати на експропріацію чи примусове відчуження майна банку за рішенням державних органів;
- матеріалізація критичних правових та комплаєнс-ризиків - витрати на виплату компенсацій та задоволення масштабних судових позовів проти банку, які не мають системного характеру (безпрецедентні міжнародні арбітражні спори).

Деталізація витрат за функціональними напрямками діяльності дозволяє структурувати їх за такими блоками:

а) операційна діяльність, згідно «Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України» [23] даний блок диференціюється на:

1) процентні витрати, що відображають систематичні витрати банку на залучення ресурсного капіталу (платність ресурсів), нараховується за методом ефективної процентної ставки відповідно до принципу нарахування та включають витрати на:

- обслуговування коштів, отриманих від Національного банку України (НБУ) (процентні витрати за кредитами рефінансування (короткостроковими та довгостроковими), отриманими під заставу пул-активів або державних цінних паперів; витрати за операціями РЕПО з регулятором; проценти за іншими інструментами підтримки ліквідності від центрального банку);
- обслуговування коштів інших банківських установ (міжбанківський ринок) (проценти за міжбанківськими кредитами (овернайт, бланковими, забезпеченими); проценти за залишками на кореспондентських рахунках (ЛОРО) інших банків-кореспондентів; витрати за строковими депозитами, розміщеними іншими фінансовими установами);

- обслуговування зобов'язань перед суб'єктами господарювання (юридичними особами) (проценти за строковими депозитами (коротко-, середньо- та довгостроковими) корпоративних клієнтів, підприємств МСБ та неприбуткових організацій; нарахування на поточні рахунки юридичних осіб (у т.ч. в межах овердрафтного фінансування та розрахунково-касового обслуговування); проценти за коштами у розрахунках та на спеціальних рахунках (наприклад, рахунки ескроу, клірингові рахунки);

- обслуговування зобов'язань перед фізичними особами (роздрібний сегмент) (проценти за строковими вкладками (депозитами) громадян (з правом/без права дострокового зняття, з капіталізацією); проценти за ощадними рахунками та залишками коштів на поточних і карткових рахунках населення);

- обслуговування коштів бюджету та позабюджетних фондів (витрати за коштами Державного та місцевих бюджетів, що перебувають на тимчасовому зберіганні або обслуговуванні; проценти за залишками коштів цільових державних фондів (Пенсійного фонду, фондів соціального страхування тощо));

- емісія власних боргових цінних паперів (процентні (купонні) витрати за випущеними банком ощадними (депозитними) сертифікатами (як для юридичних, так і для фізичних осіб)); дисконтні або купонні витрати за власними облігаціями банку, що перебувають в обігу;

- внутрішньогосподарські розрахунки з філіями (процентні витрати за трансфертним ціноутворенням (перерозподіл ліквідності всередині банківської мережі), коли головний офіс сплачує філії за залучені нею надлишкові ресурси).

2) комісійні витрати, які являють собою оплату послуг, отриманих банком від третіх сторін для забезпечення власної діяльності або виконання доручень клієнтів та включають витрати на:

- оплату розрахунково-касового обслуговування (комісії, що сплачуються НБУ за участь у Системі електронних платежів (СЕП); комісії іншим банкам за розрахунково-касове обслуговування за кореспондентськими рахунками (НОСТРО) за кордоном та всередині країни; платежі міжнародним та

національним платіжним системам (Mastercard, Visa, ПРОСТІР) за кліринг, авторизацію та процесинг трансакцій);

- комісії за операціями на ринку цінних паперів (оплата послуг депозитарних установ, Центрального депозитарію, клірингових організацій та організаторів торгівлі (фондових бірж); брокерські комісії за операціями купівлі-продажу фінансових інструментів для власного портфеля банку);

- комісії за операціями на валютному ринку (комісійні збори за конвертаційні операції на міжбанківському валютному ринку; оплата послуг іноземних банків за підкріплення каси іноземною валютою або її інкасацію);

- витрати на послуги з довірчого (трастового) управління (комісії стороннім управителям чи фондам, які здійснюють управління активами банку або за його дорученням);

- трансакції за позабалансовими інструментами (комісії, сплачені за отримані банком гарантії, поручительства, акцепти, авалі від інших фінансових інституцій; витрати на відкриття та обслуговування імпорتنих акредитивів через іноземні банки-кореспонденти);

3) інші операційні витрати, які охоплюють різномірну групу видатків, пов'язаних із поточним забезпеченням функціонування банку як бізнес-структури, управлінням його майновим комплексом та покриттям операційних ризиків та включають:

- 1) витрати на інкасацію, транспортування та збереження цінностей (оплата послуг сторонніх компаній (або внутрішні витрати підрозділу інкасації) за доставку готівкових коштів, підкріплення банкоматів та пунктів обміну валют); витрати на інкасацію виручки клієнтів банку);

- 2) витрати на зовнішній аудит та консалтинг (оплата обов'язкового щорічного аудиту фінансової звітності (згідно з вимогами МСФЗ та НБУ)); витрати на юридичні, податкові, маркетингові, рейтингові та інші консультаційні послуги);

- 3) від'ємні результати переоцінки інвестиційної нерухомості (збитки від уцінки об'єктів нерухомості, які утримуються банком з метою отримання

орендної плати або збільшення капіталу (проводиться за фактом регулярної незалежної оцінки);

4) платежі за операційним лізингом (орендою) (орендна плата за приміщення для головного офісу, відділень, кас, центрів самообслуговування; лізингові платежі за оренду обладнання, серверів, серверних стійок (дата-центрів) або автотранспорту);

5) визнані штрафи, пені, неустойки (результат операційного/комплаєнс-ризик) (штрафні санкції, накладені регулятором (НБУ), податковими органами чи іншими держорганами за порушення нормативних вимог; виплати клієнтам або контрагентам за рішеннями судів у разі невиконання або неналежного виконання договірних зобов'язань);

б) інвестиційна діяльність, яка згідно «Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України» [23], передбачає визнання:

1) витрат за операціями з інвестиційними цінними паперами, які регулюється вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» [24] та включають:

- трансакційні витрати при придбанні;
- негативну переоцінку та збитки від реалізації (збитки, отримані від продажу (відчуження) інвестиційних цінних паперів, або від'ємні результати від їх обов'язкової регулярної переоцінки до справедливої вартості);
- формування резервів під знецінення (витрати на створення резервів під очікувані кредитні збитки за борговими цінними паперами, що утримуються в портфелі банку на інвестиційні цілі);

2) витрат, пов'язані з інвестиціями в капітал дочірніх, асоційованих та спільних підприємств, методологічною основою яких виступають МСБО 27 «Окрема фінансова звітність», МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» та План рахунків НБУ, та які включають:

- збитки від участі в капіталі (якщо банк обліковує свої інвестиції в дочірні чи асоційовані структури за методом участі в капіталі, то пропорційна частка чистих збитків, отриманих цими компаніями за звітний період, визнається інвестиційними витратами банку);

- збитки від уцінки та знецінення інвестицій (витрати, що виникають у результаті проведення тесту на знецінення, коли балансова вартість інвестиції в дочірню компанію перевищує суму її очікуваного відшкодування);

- збитки від відчуження (мінімізації часток) капіталу (чистий збиток, зафіксований банком при продажу акцій чи часток у капіталі дочірніх або асоційованих підприємств (різниця між виручкою від продажу та балансовою вартістю інвестиції на момент вибуття);

3) капітальні вкладення у придбання, модернізацію та капітальний ремонт основних засобів і нематеріальних активів, що регулюються МСБО 16 «Основні засоби» [25], МСБО 38 «Нематеріальні активи» [26], Планом рахунків НБУ [23], та включають:

4) капіталізовані витрати:

- витрати на закупівлю обладнання, комп'ютерної техніки, банківських серверів, транспортних засобів, а також придбання ліцензій на програмне забезпечення (core-banking системи) або розробку власного софту;

- витрати на добудову, модифікацію або вдосконалення ОЗ та НМА, які призводять до збільшення майбутніх економічних вигід;

- поточні інвестиційні витрати періоду;

- регулярні витрати, що відображають поступове списання вартості ОЗ, НМА та активів з права користування, накопичених у процесі інвестиційної діяльності;

- витрати (збитки), що виникають при списанні за непридатністю, крадіжці або уцінці будівель, обладнання чи програмного забезпечення за результатами щорічної інвентаризації та тесту на знецінення (МСБО 36 [27]);

в) фінансова діяльність, що деталізується через витрати банку, що регулюється МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» [24] та включають:

1) процентні (купонні) витрати (сплата відсотків за випущеними банком облігаціями та іншими коротко- чи довгостроковими борговими цінними паперами, які перебувають в обігу);

2) дисконтні витрати (амортизація дисконту за власними цінними паперами. Якщо банк випустив облігації чи ощадні сертифікати за ціною, нижчою від номіналу (із дисконтом), цей дисконт поступово визнається процентними витратами протягом усього строку обігу папера);

3) трансакційні витрати на емісію (витрати на послуги андеррайтерів, рейтингових агентств, юридичних консультантів та плата за реєстрацію випуску цінних паперів у НКЦПФР);

4) витрати за ощадними (депозитними) сертифікатами (процентні виплати за залученими коштами за допомогою іменних або бланкових сертифікатів, що належать клієнтам);

5) процентні витрати за субординованим боргом (періодичні процентні виплати на користь інвесторів (юридичних осіб, міжнародних фінансових організацій або материнських банківських груп), які надали банку кошти на умовах субординованого кредиту (позики));

6) амортизація трансакційних витрат (витрати на юридичне супроводження та погодження залучення субординованого боргу з НБУ капіталізуються та списуються на витрати банку поступово).

7) виплата дивідендів акціонерам протягом звітного періоду.

З позицій часового визнання та відображення в облікових регістрах, «Правила бухгалтерського обліку доходів й витрат банків України» [22] передбачають поділ на:

- визнані витрати, що фіксуються в обліку на основі принципу нарахування та відповідності доходів і витрат (не рідше одного разу на місяць окремо за кожною трансакцією, за умови, що майбутні економічні вигоди відсутні або перестали відповідати критеріям визнання активу);

- нараховані витрати;

- витрати майбутніх періодів, які є фактично сплаченими у поточному періоді, але підлягають віднесенню на витрати у наступних звітних циклах (переважно пов'язані з операціями з цінними паперами, активами та зобов'язаннями);

- внутрішньогосподарські витрати (транзакції між філіями та структурними підрозділами, включаючи витрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії).

Таким чином, обґрунтована та деталізована класифікація витрат є стратегічно важливим інструментом забезпечення життєздатності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності банку. В умовах цифровізації фінансового сектору та підвищеної волатильності економічного середовища значення науково верифікованого групування витрат актуалізується за кількома ключовими напрямками:

- забезпечення регуляторного комплаєнсу та прозорості;
- оптимізація системи управління ризиками через диференціацію витрат на банківські, небанківські та непередбачені, що дає змогу чітко локалізувати джерела фінансових втрат;
- підвищення ефективності ціноутворення;
- стратегічне планування та максимізація прибутку.

Класифікація витрат банку виступає фундаментальним аналітичним підґрунтям, на якому базується вся система фінансового менеджменту фінансової установи. Вона перетворює масив первинних бухгалтерських даних на структуровану стратегічну інформацію, необхідну для прийняття виважених управлінських рішень, оптимізації структури капіталу та забезпечення довгострокового зростання банку в мінливих ринкових умовах.

2 АНАЛІТИЧНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ВИТРАТ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

2.1 Аналітична оцінка витрат банків України за 2021-2025 роки

На сучасному етапі розвитку фінансової архітектури вітчизняні банківські установи зазнають деструктивного впливу комплексу екзогенних та ендогенних чинників, що детерміновано нестабільністю світових економічних процесів та деформаціями внутрішнього ринкового середовища. В умовах перманентного зростання операційних та фінансових витрат критичного значення набуває модернізація існуючих систем менеджменту, спрямована на інтенсифікацію управлінських процесів та оптимізацію використання наявних ресурсів.

Зважаючи на те, що фінансова стійкість національної економіки безпосередньо корелює із рівнем капіталізації та функціональною стабільністю банківського сектору, забезпечення надійності системно важливих та комерційних банків постає стратегічним пріоритетом державної монетарної політики. У цьому контексті фундаментальним базисом оцінювання та підтримання фінансової консистентності банківських інституцій стає їхня спроможність до впровадження ефективного та адаптивного інструментарію управління витратами, що дозволяє мінімізувати ризики втрати ліквідності й забезпечити довгострокову конкурентоспроможність. Тому аналіз витрат банків України є необхідним елементом, що дозволяє ефективно будувати стратегію ефективного управління ними в майбутньому, а також дозволяє зробити висновок про масштаб операцій, основні напрямки діяльності, участь банків у формуванні податкових надходжень до бюджету [28].

З метою об'єктивного оцінювання динаміки витрат вітчизняних банківських установ за період 2021–2025 рр. було проведено аналіз їхньої архітектури на основі офіційної звітності регулятора (НБУ). Вихідні параметри, які відображають співвідношення доходів та видаткових статей банківської

системи, акумульовано в таблиці 2.1, що дозволяє комплексно простежити ключові тенденції досліджуваного періоду.

Таблиця 2.1 – Динаміка витрат банків України та їх структури за період 01.01.2021-01.01.2026 рр.

Рік	2022		2023		2024		2025		2026	
	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %
Процентні витрати	51,1	26,0	65,4	19,5	103,0	28,3	117,3	28,1	138,9	30,6
Комісійні витрати	35,2	17,9	35,4	10,6	46,5	12,8	54,3	13,0	60,9	13,4
Інші операційні витрати	18,2	9,3	17,9	5,3	18,5	5,1	19,6	4,7	22,3	4,9
Загальні адміністративні витрати	78,3	39,8	82,4	24,6	92,3	25,4	110,9	26,6	131,1	28,9
Інші витрати	3,9	2,0	5,9	1,8	8,7	2,4	9,1	2,2	10,2	2,2
Відрахування в резерви	3,4	1,8	121,2	36,1	17,7	4,9	9,6	2,3	4,9	1,1
Податок на прибуток	6,4	3,2	7,4	2,2	77,0	21,2	95,9	23,0	84,8	18,7
Всього витрат	196,5	100	21,9	100	363,7	100	416,7	100	453,1	100

Розраховано за [29; Додаток А].

Дані таблиці 2.1 щодо динаміки та структурної архітектури витрат банківського сектору України за період з 2022 по 2026 роки дозволяє констатувати наявність стійких тенденцій, що безпосередньо відображають адаптацію фінансових інституцій до специфічних умов воєнного та поствоєнного макроекономічного середовища. Протягом досліджуваного періоду спостерігається стрімке і перманентне зростання загальних витрат на 53,1 млрд грн, продемонструвавши номінальне зростання у 2,3 раза. Основними драйверами зазначеного тренду виступили інфляційні процеси, підвищення вартості залучення ресурсів, а також суттєві зміни в податковому законодавстві.

Аналіз компонентів витрат виявив значну трансформацію їхньої внутрішньої структури, а саме:

- процентні витрати демонструє найбільш вагоме абсолютне зростання — з 51,1 млрд грн у 2022 році до 138,9 млрд грн у 2026 році. Їхня питома вага, після тимчасового зниження у 2023 році до 19,5%, стабілізувалася і досягла максимуму у 2026 році (30,6%). Це свідчить про зростання вартості фондування (ресурсів), що пов'язано із жорсткою монетарною політикою Регулятора та необхідністю банків утримувати високі ставки за депозитами для збереження ліквідності;

- загальні адміністративні витрати є однією з найбільш масштабних статей. В абсолютному вимірі вони зросли з 78,3 млрд грн до 131,1 млрд грн. Проте їхня питома вага в загальній структурі скоротилася з 39,8% у 2022 році до стабільних 25,4% – 28,9% у наступні роки. Це свідчить про підвищення операційної ефективності менеджменту банків, цифровізацію процесів та оптимізацію регіональних мереж з метою стримування умовно-постійних витрат;

- податок на прибуток, зазнав найкардинальніших структурних змін. У 2022–2023 рр. його частка не перевищувала 3,2% (6,4 – 7,4 млрд грн). Проте починаючи з 2024 року фіксується стрибкоподібне зростання до 77,0 млрд грн (21,2% від усіх витрат), яке у 2025 році досягло 95,9 млрд грн (23,0%). Ця тенденція є прямим наслідком законодавчих змін в Україні щодо підвищення ставки оподаткування надприбутків банківських установ, що суттєво збільшило фіскальне навантаження на сектор.

Окремої уваги заслуговує аномальний сплеск відрахувань у резерви під знецінення активів у 2023 році — до 121,2 млрд грн, що склало рекордні 36,1% від усіх витрат банків за той рік. Це відображає період активного визнання банками кредитних збитків, сформованих внаслідок руйнування активів, втрати заставного майна та погіршення платоспроможності позичальників через повномасштабну війну. У наступних 2024–2026 рр. обсяги відрахувань різко знизилися (до 1,1% – 2,3%), що вказує на успішне завершення основного етапу

реструктуризації непрацюючих кредитів та загальну стабілізацію якості кредитного портфеля банківської системи.

Комісійні витрати продемонстрували помірне зростання в абсолютних цифрах (з 35,2 до 60,9 млрд грн), проте їхня частка в загальній структурі залишалася відносно стабільною в межах 10,6% – 13,4% (за винятком вищої частки у 2022 році — 17,9%). Інші операційні та інші інституційні витрати мають кумулятивну питому вагу близько 7%, що не чинить визначального впливу на загальну рентабельність системи.

Таким чином, банківська система України у період 2022–2026 рр. продемонструвала високу гнучкість. Якщо на початку періоду (2022–2023 рр.) головним викликом було формування резервів під воєнні ризики, то в поточному періоді (2024–2026 рр.) центр навантаження змістився у бік процентних витрат (через здорожчання ресурсів) та податкових виплат (внаслідок фіскальних реформ). Здатність банків забезпечувати високу прибутковість за умов, коли майже чверть їхніх витрат спрямовується на сплату податку на прибуток, підтверджує надійність системи, проте актуалізує потребу в подальшій в подальшій цифровізації та оптимізації адміністративних витрат. У таблиці 2.2 наведено ТОП 10 банків України за величиною процентних витрат їх діяльності на 01.01.2026 року.

Аналіз представлених у таблиці 2.2 даних свідчить про високий рівень концентрації процентних витрат у банківській системі України станом на 1 січня 2026 року, де ключові позиції займають установи державного сектору. Сукупний обсяг процентних витрат десяти найбільших фінансових інституцій становить 97,4 млрд грн, що складає понад 70% від загального показника по системі (138,9 млрд грн). Беззаперечним лідером за цим показником є АТ «Ощадбанк», на яке припадає 22,8 млрд грн, або 16,41% усіх процентних витрат країни. На другому місці перебуває АТ «Укресімбанк» із витратами у розмірі 16,1 млрд грн (11,59%), а замикає трійку лідерів АТ КБ «ПриватБанк», чия частка становить 8,14% (11,3 млрд грн). Четверту позицію займає АБ «УКРГАЗБАНК» з показником 10,8 млрд грн (7,78%). Таким чином, перші

чотири установи, які репрезентують переважно державний сегмент ринку, акумулюють майже 44% від загального обсягу процентних витрат банківського сектору, що відображає їхню домінуючу роль у залученні платних ресурсів та формуванні вартості зобов'язань.

Таблиця 2.2 – ТОП 10 банків України за величиною процентних витрат їх діяльності на 01.01.2026 року

Банк	Місце банку	Процентні витрати	
		Сума, млрд грн	Частка у банківській системі, %
АТ "Ощадбанк"	1	22,8	16,41
АТ "Укрексімбанк"	2	16,1	11,59
АТ КБ "ПриватБанк"	3	11,3	8,14
АБ "УКРГАЗБАНК"	4	10,8	7,78
АТ "ПУМБ"	5	10,1	7,27
АТ "СЕНС БАНК"	6	8,5	6,12
АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК"	7	5,1	3,67
АТ "Райффайзен Банк"	8	4,7	3,38
АТ "ОТП БАНК"	9	4,3	3,10
АТ "СІТІБАНК"	10	3,7	2,66
Всього по банківській системі		138,9	100

Розраховано за даними додатку Б.

Серед недержавних фінансових установ найбільшу питому вагу демонструє АТ «ПУМБ», посідаючи п'яте місце у рейтингу з обсягом витрат 10,1 млрд грн (7,27%). Наступні позиції займають АТ «СЕНС БАНК» (8,5 млрд грн, або 6,12%) та АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» (5,1 млрд грн, або 3,67%), що свідчить про їхню помітну, проте значно меншу порівняно з лідерами масштабність операцій на ринку капіталу. Нижню частину першої десятки

формують установи з іноземним капіталом: АТ «Райффайзен Банк» із часткою 3,38% (4,7 млрд грн), АТ «ОТП БАНК» — 3,10% (4,3 млрд грн) та АТ «СІТІБАНК» — 2,66% (3,7 млрд грн). Відносно низькі показники процентних витрат банків з іноземним капіталом у структурі ТОП-10 можуть бути обумовлені як більш консервативною політикою залучення коштів, так і наявністю альтернативних, менш вартісних джерел фінансування. Загалом, структура розподілу процентних витрат чітко ілюструє структурні диспропорції вітчизняного фінансового ринку, де фінансове навантаження, пов'язане з обслуговуванням ресурсної бази, зосереджене у вузькому колі найбільших гравців, переважно з державною часткою власності.

Варто зазначити, що перша десятка банків за розміром чистого процентного доходу суттєво різниться (таблиця 2.3). Аналіз представлених у таблиці 2.3 даних свідчить про надзвичайно високу концентрацію комісійних витрат у банківській системі України станом на 1 січня 2026 року, де абсолютне лідерство утримують фінансові установи, орієнтовані на масовий роздрібний банкінг та цифрові послуги. Сукупний обсяг комісійних витрат десяти найбільших банків досягає 53,4 млрд грн, що становить значну частину видатків вітчизняного фінансового сектору на забезпечення трансакційної діяльності, міжбанківських розрахунків та платіжних систем. Беззаперечним монополістом за цим показником є державний АТ КБ «ПриватБанк», на який припадає 22,3 млрд грн, що еквівалентно 36,86% від загального обсягу комісійних витрат системи. Таке значне відривання від інших учасників ринку обумовлене домінуючими масштабами роздрібною клієнтської бази банку та колосальними обсягами обслуговування карткових операцій.

Другу позицію в рейтингу посідає АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК» із показником 8,9 млрд грн, що забезпечує йому частку 14,71% у банківській системі. Цей результат відображає високу трансакційну активність його віртуального проєкту (monobank), діяльність якого безпосередньо пов'язана зі значними витратами на платіжну інфраструктуру та інтерчейндж.

Таблиця 2.3 – ТОП 10 банків України за величиною комісійних витрат їх діяльності на 01.01.2026 року

Банк	Місце банку	Комісійні витрати	
		Сума, млрд грн	Частка у банківській системі, %
АТ КБ "ПриватБанк"	1	22,3	36,86
АТ "УНІВЕРСАЛ БАНК"	2	8,9	14,71
АТ "Ощадбанк"	3	6,8	11,24
АТ "Райффайзен Банк"	4	4,6	7,60
АТ "ПУМБ"	5	2,5	4,13
АТ "СЕНСБАНК"	6	2,4	3,97
АТ "А - БАНК"	7	2,0	3,31
АТ "УКРСИББАНК"	8	1,4	2,31
АТ " ВСТ БАНК"	9	1,4	2,31
АБ "УКРГАЗБАНК"	10	1,1	1,82

Розраховано за даними додатку Б.

Замикає трійку лідерів державний АТ «Ощадбанк», чиї комісійні витрати становлять 6,8 млрд грн (11,24%), що підтверджує його статус другого за масштабами роздрібного гравця країни. Відтак, перші три фінансові установи сукупно контролюють 62,81% ринку за цим показником, що демонструє чітку олігополістичну структуру у сфері комісійних операцій.

Серед інших учасників ринку відносно високу питому вагу демонструють АТ «Райффайзен Банк» із витратами у розмірі 4,6 млрд грн (7,60%), АТ «ПУМБ» — 2,5 млрд грн (4,13%) та АТ «СЕНС БАНК» — 2,4 млрд грн (3,97%). Сьоме місце посідає АТ «А-БАНК» з показником 2,0 млрд грн (3,31%), який також активно розвиває роздрібні цифрові продукти. Нижню частину першої десятки формують АТ «УКРСИББАНК» (1,4 млрд грн; 2,31%), АТ «ВОСТОК БАНК» (вказаний як ВСТ БАНК) із аналогічним результатом 1,4 млрд грн (2,31%) та державний АБ «УКРГАЗБАНК» із показником 1,1 млрд грн (1,82%).

У підсумку, геометрія розподілу комісійних витрат чітко підтверджує, що основний тягар трансакційних видатків несуть саме роздрібні та необанківські інституції, оскільки специфіка їхньої бізнес-моделі вимагає безперервного фінансування розрахунково-касових процесів та підтримання масштабної платіжної екосистеми.

Одним із ключових елементів невиробничих операційних витрат банківських установ є адміністративні витрати, які безпосередньо забезпечують їх поточне функціонування, підтримання життєдіяльності інфраструктури та управління бізнес-процесами. У структурі банківського звіту про фінансові результати ці витрати не пов'язані напряму з формуванням процентних доходів чи виконанням клієнтських трансакцій (на відміну від процентних чи комісійних витрат), проте вони створюють необхідний матеріально-технічний та організаційний базис для надання фінансових послуг. Адміністративні витрати мають комплексний характер і традиційно охоплюють такі основні статті:

- витрати на утримання персоналу (заробітна плата адміністративно-управлінського апарату, премії, соціальні відрахування, витрати на навчання, підвищення кваліфікації та страхування співробітників);
- утримання основних засобів та нематеріальних активів (оренда офісних приміщень і відділень, комунальні послуги, амортизація будівель, обладнання (банкоматів, терміналів) та системного програмного забезпечення);
- цифровізація та ІТ-інфраструктура (ліцензії на банківський софт, підтримка баз даних, забезпечення кібербезпеки та хмарних сервісів, що є критично важливим для сучасних цифрових банків і необанків);
- професійні та загальногосподарські послуги (оплата аудиторських, юридичних, консультаційних послуг, витрати на маркетинг, рекламу, зв'язок, охорону відділень та інкасацію).

Динаміка адміністративних витрат та інших операційних витрат банків України та їх структури за період 01.01.2021-01.01.2026 рр. представлена в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Динаміка адміністративних витрат та інших операційних витрат банків України та їх структури за період 01.01.2021-01.01.2026 рр.

Рік	2022		2023		2024		2025		2026	
	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %	Млрд грн	Питома вага, %
Заробітна плата персоналу	37,5	37,35	38	35,78	42	35,35	50	35,87	60,4	36,94
Нарахування на фонд заробітної плати	7,3	7,27	7,7	7,25	8	6,73	9,8	7,03	12,1	7,40
Інші витрати на персонал	2,2	2,19	3,9	3,67	3,2	2,69	4,3	3,08	5,1	3,12
Витрати на утримання основних засобів	16,9	16,83	16,6	15,63	20,6	17,34	25,6	18,36	30	18,35
Експлуатаційні та господарські витрати	4,2	4,18	4,2	3,95	4,5	3,79	5,1	3,66	5,7	3,49
Витрати на рекламу і маркетинг	1,4	1,39	0,6	0,56	1	0,84	1,8	1,29	2,2	1,35
Витрати на оренду	0,9	0,90	0,8	0,75	0,8	0,67	1	0,72	1,3	0,80
Інші адміністративні та операційні витрати	30	29,88	34,5	32,49	38,7	32,58	41,7	29,91	46,7	28,56
Всього адміністративні та інші операційні витрати	100,4	100,0	106,2	100,0	118,8	100,0	139,4	100,0	163,5	100,0

Розраховано за даними додатку Б.

Аналіз представлених у таблиці 2.4 емпіричних даних дозволяє охарактеризувати динаміку та структурні трансформації адміністративних та інших операційних витрат банківської системи України за п'ятирічний період,

що завершився 1 січня 2026 року. Упродовж досліджуваного горизонту спостерігається стійка тенденція до зростання сукупних невикористаних видатків фінансового сектору в абсолютному вираженні, які збільшилися зі 100,4 млрд грн у 2022 році до 163,5 млрд грн станом на 01.01.2026 року, що становить приріст на 62,85%. Таке суттєве номінальне зростання витратної частини обумовлене як загальноекономічними інфляційними процесами у країні, так і необхідністю фінансування безперервності бізнесу в умовах підвищених операційних ризиків, посилення вимог до кібербезпеки та модернізації цифрової інфраструктури.

У структурі витрат стабільно домінуючою статтею залишаються видатки на оплату праці персоналу. Абсолютний обсяг заробітної плати зріс з 37,5 млрд грн у 2022 році до 60,4 млрд грн на початку 2026 року, при цьому її питома вага коливалася в межах 35,35–37,35%, зафіксувавшись на кінцеву дату на рівні 36,94%. Пропорційно збільшилися й нарахування на фонд заробітної плати — з 7,3 млрд грн (7,27%) до 12,1 млрд грн (7,40%). Стабільність цієї частки свідчить про те, що попри активну цифровізацію послуг та оптимізацію штату, конкурентна боротьба за висококваліфікований людський капітал (особливо в сегментах ІТ, ризик-менеджменту та антикризового управління) змушує банки постійно індексувати та підвищувати матеріальну винагороду. Разом із іншими витратами на персонал, які на 01.01.2026 року досягли 5,1 млрд грн (3,12%), сукупні людські ресурси поглинають майже половину всього адміністративного бюджету системи.

Другим за вагою детермінантом зростання операційного навантаження виступають витрати на утримання основних засобів, які продемонстрували стрімку висхідну динаміку: з 16,9 млрд грн у 2022 році до 30,0 млрд грн у 2026 році, а їхня частка в загальній структурі підвищилася з 16,83% до 18,35%. Цей тренд відображає значні капіталовкладення банків у підтримання автономності та стійкості фізичної мережі (енергонезалежність відділень, резервні канали зв'язку), а також амортизацію високотехнологічного обладнання. Водночас витрати на безпосередню оренду приміщень залишаються на низькому рівні (в

межах 0,67–0,90% структури), піднявшись у 2026 році до 1,3 млрд грн (0,80%), що підтверджує переорієнтацію сектору з розширення фізичної присутності на оптимізацію існуючих площ.

Помітні коливання зафіксовано у статті витрат на рекламу та маркетинг. У 2023 році відбулося їх різке падіння до мінімальних 0,6 млрд грн (0,56% структури) порівняно з 1,4 млрд грн у 2022 році, що вказує на жорстку оптимізацію бюджетів просування у період найвищої макроекономічної невизначеності. Проте у подальшому ринок продемонстрував відновлення маркетингової активності: на 01.01.2026 року ці видатки сягнули 2,2 млрд грн (1,35%), що свідчить про відновлення конкуренції за клієнтські сегменти. Експлуатаційні та господарські витрати зростали помірними темпами (з 4,2 млрд грн до 5,7 млрд грн), внаслідок чого їх питома вага плавно знизилася з 4,18% до 3,49%.

Вагоме місце у структурі посідає агрегована стаття інших адміністративних та операційних витрат, яка включає витрати на програмне забезпечення, інформаційні послуги, юридичний супровід та страхування. Їхній обсяг збільшився з 30,0 млрд грн у 2022 році до 46,7 млрд грн у 2026 році. Попри незначне зниження питомої ваги з 29,88% до 28,56% наприкінці періоду, ця стаття залишається другою за масштабністю фінансового навантаження. Узагальнюючи результати структурно-динамічного аналізу, можна констатувати, що архітектура адміністративних витрат банків України за останні роки адаптувалася до умов волатильного середовища, де жорстка економія другорядних статей поєднується з вимушеним та виправданим збільшенням інвестицій у персонал, технологічну безпеку та життєздатність банківської інфраструктури.

2.2 Дослідження підходів до оптимізації витрат з метою зростання дохідності банків за матеріалами АТ КБ «ПриватБанк»

Акціонерне товариство «Комерційний банк «ПриватБанк» (далі — АТ КБ «ПриватБанк») посідає провідне місце в ієрархії фінансових інституцій України, виступаючи не лише безумовним лідером за показниками прибутковості в межах національної банківської системи, а й ключовим об'єктом даного наукового дослідження. Історичний генезис установи бере початок 7 лютого 1992 року, коли на підставі Установчого договору банк був заснований у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Пройшовши тривалий шлях трансформації, на сучасному етапі банк функціонує як державна фінансова установа, що відіграє системне значення для економічної стабільності держави [30].

Фундаментальною метою діяльності АТ КБ «ПриватБанк» є здійснення широкого спектру банківських операцій, спрямованих на генерування прибутку для забезпечення власного капітального розвитку та захисту фінансових інтересів вкладників. Предмет діяльності установи охоплює надання комплексних банківських та інших фінансових послуг у національній та іноземних валютах. Операційна діяльність банку регламентується чинним законодавством України та внутрішніми статутними документами, що дозволяє диверсифікувати напрями роботи відповідно до ринкових запитів. Масштабність операційної присутності банку на вітчизняному ринку підтверджується розвиненою інфраструктурою, яка станом на звітні періоди охоплювала понад 1000 відділень, 5000 банкоматів та 10000 терміналів самообслуговування по всій території країни [30]. Така розгалуженість мережі дозволяє забезпечувати безперебійний доступ до банківських продуктів для корпоративних та приватних клієнтів. Для ідентифікації та диференціації своїх сервісів установа активно використовує власні об'єкти інтелектуальної власності, зокрема загальноновизнану торгову марку «ПриватБанк».

Система корпоративного управління банком побудована на засадах прозорості та підзвітності, що є критично важливим для державної установи. Структура органів управління забезпечує баланс між стратегічним плануванням та оперативним керівництвом (таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 – Функціональні повноваження органів управління АТ КБ «ПриватБанк»

Орган управління	Основні функції та повноваження	Статус та підзвітність
Вищий орган (Акціонер)	Реалізація та захист прав власника, прийняття стратегічних рішень щодо капіталізації.	Представлений державою в особі Кабінету Міністрів України.
Наглядова рада	Здійснення стратегічного управління, контроль за діяльністю Правління, захист інтересів акціонера.	Підзвітна Вищому органу; формує вектор розвитку банку.
Правління банку	Управління поточною операційною діяльністю, реалізація стратегії, затвердженої радою.	Підзвітне Наглядовій раді та Вищому органу.

Сформовано за [30].

З метою опису динаміки розміру, структури, капіталу, зобов'язань та фінансових результатів активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2023-2025 роки сформовано таблиці 2.6 – 2.9.

Дані таблиці 2.6 дозволяють охарактеризувати динаміку та структурно-функціональні трансформації активів АТ КБ «ПриватБанк» упродовж 2023–2025 років. За аналізований трирічний період баланс фінансової установи продемонстрував складну траєкторію розвитку: після стрімкого масштабного розширення ресурсного потенціалу у 2024 році відбулося незначне коригування та стабілізація обсягів активів наприкінці 2025 року. У цілому за період загальна вартість активів банку зросла з 686 613,3 млн грн у 2023 році до 941 086,4 млн грн у 2025 році. Головний імпульс інтенсифікації діяльності припав на 2024 рік, коли обсяг активів зріс на рекордні 270 100,9 млн грн, або на 39,34%. Натомість у 2025 році зафіксовано помірне низхідне коригування сукупного показника на

15 627,8 млн грн, що становить спад на 1,63% відносно бази попереднього року і свідчить про перехід установи до стратегії якісної оптимізації балансової структури та управління ризиками.

Таблиця 2.6 – Динаміка активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2023-2025 роки

Показники	Сума, млн грн			Абсолютне відхилення, млн грн		Темп зростання (спаду), %	
	2023	2024	2025	2024/ 2023	2025/ 2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Грошові кошти та їх еквіваленти	79648,1	91121,7	104304,2	+11473,6	+13182,5	+14,41	+14,47
Фінансові активи ви, що обліковуються за справе довгою вартістю через прибуток або збиток	100376,5	110706,6	117034,5	+10330,1	+6327,9	+10,29	+5,72
Кошти в інших банках	75061,5	72150,8	75623,7	-2910,7	+3472,9	-3,88	+4,81
Кредити та заборгованість клієнтів	95637,8	116999,2	160844,7	+21361,4	+43845,5	+22,34	+37,48
ЦП, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	171470,6	204240,1	217285,0	+32769,5	+13044,9	+19,11	+6,39
ЦП, які обліковуються за амортизованою собівартістю	133798,0	138683,8	190530,8	+4885,8	+51847	+3,65	+37,39
Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	30,2	30,2	30,2	0	0	0	0
Інвестиційна нерухомість	2339,8	20051	2005,1	+17711,2	-18045,9	+756,95	-90,0
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	3,6	3,8	4,3	+0,2	+0,5	+5,56	+13,16
Відстрочений податковий актив	1951,3	1629,3	1098,2	-322	-531,1	-16,50	-32,60
Основні засоби та нематеріальні активи	6689,5	7145,2	9640,1	+455,7	+2494,9	+6,81	+34,92
Інші фінансові активи	18191,6	22715,6	23021,5	+4524	+305,9	+24,87	+1,35
Інші активи	1414,7	4403,6	2896,8	988,9	-1506,8	+211,27	-34,22
Усього активів	686613,3	956714,2	941086,4	+270100,9	-15627,8	+39,34	-1,63

Складено за даними додатку В.

Фундаментальним драйвером якісного зростання банку стало послідовне розширення його кредитного портфеля, що вказує на відновлення активної ролі фінансової установи у реальному секторі економіки. Обсяг кредитів та

заборгованості клієнтів демонстрував випереджаючі темпи порівняно із загальною динамікою балансу: у 2024 році цей показник зріс на 22,34% (+21 361,4 млн грн), а у 2025 році темпи приросту прискорилися до 37,48% (+43 845,5 млн грн), досягши абсолютного значення 160 844,7 млн грн. Така динаміка відображає високу капіталізацію банку та реалізацію ефективних програм кредитування суб'єктів господарювання та населення в умовах стабілізації фінансового ринку. Позитивні структурні зрушення підкріплювалися також планомірним накопиченням високоліквідних засобів: грошові кошти та їх еквіваленти демонстрували стабільний щорічний приріст на рівні близько 14,4% (збільшившись із 79 648,1 млн грн у 2023 році до 104 304,2 млн грн у 2025 році), що гарантувало безперебійне виконання зобов'язань перед вкладниками.

Суттєву питому вагу у структурі активів АТ КБ «ПриватБанк» традиційно займають портфелі цінних паперів, які виконують роль надійного інструменту генерації процентного доходу та управління ліквідністю. Цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, зазнали найбільшого приросту у 2024 році — на 19,11% (+32 769,5 млн грн), після чого темпи уповільнилися до 6,39% у 2025 році, зупинившись на позначці 217 285,0 млн грн. Водночас інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю продемонстрували вибухове зростання саме у 2025 році, збільшившись на 37,39% (+51847,0 млн грн) та досягнувши 190530,8 млн грн, що свідчить про зміну пріоритетів банку у бік довгострокових інструментів з фіксованою ціною розміщення, зокрема державних облігацій. Менш динамічними виявилися фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, чий темп зростання плавно знизився з 10,29% у 2024 році до 5,72% у 2025 році (кінцева сума — 117034,5 млн грн).

Окремі статті активів зазнали значних коливань під впливом облікової політики та рекласифікації. Зокрема, інвестиційна нерухомість у 2024 році продемонструвала аномальний стрибок (+756,95%), проте у 2025 році цей показник повернувся до базових значень, зменшившись на 90,0% до рівня 2 005,1 млн грн. Своєю чергою, кошти в інших банках після незначного

скорочення у 2024 році (-3,88%) частково відновили обсяги у 2025 році, зрісши на 4,81% до 75 623,7 млн грн. Стійке падіння відстроченого податкового активу (на 16,50% у 2024 році та на 32,60% у 2025 році) вказує на стабільну прибутковість фінансової установи та поступове списання податкових різниць. Водночас капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи різко активізувалися наприкінці періоду, продемонструвавши приріст на 34,92% у 2025 році, що вказує на масштабні інвестиції в модернізацію ІТ-інфраструктури та кібербезпеку.

Дані таблиці 2.7 дозволяють охарактеризувати динаміку зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» упродовж 2023–2025 років.

Таблиця 2.7 – Динаміка зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» за 2023-2025 роки

Зобов'язання	Сума, млн грн			Абсолютне відхилення, млн грн		Темп зростання (спаду), %	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2024/2023	2025/2024	2024/2023	2025/2024
Кошти банків	0,5	5,6	7,3	+5,1	+1,7	+1020,0	+30,36
Кошти клієнтів	549686,6	611566,1	719026,4	+61879,5	+107460,3	+11,26	+17,57
Боргові цінні папери, емітовані банком	2,6	2,7	2,7	+0,1	0	+3,85	0
Інші залучені кошти	3087,6	6705,1	8449,3	+3617,5	+1744,2	+117,16	+26,01
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	25790,4	21552,9	42133,0	-4237,5	+20580,1	-16,43	+95,49
Резерв за зобов'язаннями	5437,5	6013,1	6251,4	+575,6	+238,3	+10,59	+3,96
Інші фінансові зобов'язання	13063,9	21651,3	22519,8	+8587,4	+868,5	+65,73	+4,01
Інші зобов'язання	4383,0	4844,0	5646,0	+461,0	+802	+10,52	+16,56
Субординований борг	316,5	350,3	0	+33,8	-350,3	+10,68	-100,0
Усього зобов'язань	601768,6	672691,2	804035,9	+70922,6	+131344,7	+11,79	+19,53

Сформовано за даними додатка Г.

Аналіз динаміки зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2023–2025 років свідчить про стійку тенденцію до нарощення обсягів залучених ресурсів,

що відображає розширення масштабів діяльності фінансової установи та високий рівень довіри з боку контрагентів. За досліджуваний період сукупний обсяг зобов'язань банку зріс з 601768,6 млн грн у 2023 році до 804035,9 млн грн у 2025 році. У розрізі періодів позитивна динаміка характеризувалася прискоренням: якщо у 2024 році порівняно з попереднім роком абсолютний приріст становив 70922,6 млн грн (або 11,79%), то у 2025 році обсяг зобов'язань збільшився одразу на 131344,7 млн грн, що відповідає темпу зростання 19,53%. Ключовим драйвером загального зростання та основним компонентом ресурсної бази банку залишаються кошти клієнтів, які демонстрували стабільне збільшення. Їхній обсяг зріс з 549686,6 млн грн у 2023 році до 611566,1 млн грн у 2024 році (на 11,26%), а в 2025 році сягнув 719026,4 млн грн, демонструючи приріст на 17,57% (або на 107460,3 млн грн) порівняно з попереднім роком. Високі темпи приросту зафіксовані також у категорії «інші залучені кошти», які збільшилися більше ніж удвічі в 2024 році (темп зростання становив 117,16%), а у 2025 році зросли ще на 26,01%, досягнувши 8449,3 млн грн. Статтю «кошти банків» попри незначну питому вагу у структурі пасивів характеризував екстраординарний стрибок у 2024 році на 1020,0% (з 0,5 млн грн до 5,6 млн грн) з подальшим помірним зростанням у 2025 році на 30,36% (до 7,3 млн грн). Позитивна динаміка була властива й резервам за зобов'язаннями, які планомірно збільшувалися (на 10,59% у 2024 році та на 3,96% у 2025 році), що вказує на проведення банком виваженої політики управління ризиками. Обсяги інших фінансових зобов'язань суттєво зросли в перший аналізований період (на 65,73%), після чого стабілізувалися у 2025 році (приріст 4,01%), тоді як інші зобов'язання продемонстрували рівномірну висхідну динаміку із прискоренням темпів приросту з 10,52% до 16,56% наприкінці періоду.

Значні коливання спостерігалися у статті «зобов'язання щодо поточного податку на прибуток». Після тимчасового скорочення у 2024 році на 16,43% (або на 4237,5 млн грн) у 2025 році відбулося стрімке зростання цього показника майже вдвічі — на 95,49% (або на 20580,1 млн грн), що призвело до

формування зобов'язань у розмірі 42133,0 млн грн і опосередковано свідчить про суттєве підвищення прибутковості діяльності фінансової установи наприкінці досліджуваного періоду. Водночас динаміка інструментів власного капіталу та довгострокового фінансування мала специфічний характер. Обсяг боргових цінних паперів, емітованих банком, залишався практично незмінним на мінімальному рівні (2,6–2,7 млн грн), що підтверджує орієнтацію установи на традиційні канали залучення ліквідності. Найбільш радикальних змін зазнав субординований борг: після незначного зростання у 2024 році на 10,68% (до 350,3 млн грн), у 2025 році цей показник повністю знизився до нульового значення (абсолютне скорочення на 350,3 млн грн, темп спаду — 100,0%), що свідчить про повне погашення або реструктуризацію зазначених зобов'язань банком. У підсумку, зафіксовані структурно-динамічні зрушення вказують на високу фінансову стійкість АТ КБ «ПриватБанк» та його здатність ефективно акумулювати внутрішні та клієнтські ресурси для забезпечення безперебійної операційної діяльності.

Дані таблиці 2.8 відображають динаміку капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 років.

Таблиця 2.8 – Динаміка капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за 2023-2025 роки

Капітал банку	Сума, млн грн			Абсолютне відхилення, млн грн		Темп зростання (спаду), %	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2024/ 2023	2025/ 2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Статутний капітал	206059,7	206059,7	206059,7	0	0	0	0
Емісійні різниці	22,7	22,7	22,7	0	0	0	0
Резервні та інші фонди банку	12958,4	14846,7	16853,7	+1888,3	+2007	+14,57	+13,52
Резерви переоцінки	10432,4	14732,5	18883,4	+4300,1	+4150,9	+41,22	+28,18
Непокритий збиток	-144628,6	-136517,7	-141536,3	+8110,9	-5018,6	+5,61	-3,68
Власний капітал	84844,6	99143,8	100283,2	+14299,2	+1139,4	+16,85	+1,15

Складено за даними додатку Д.

Аналіз структурно-динамічних зрушень у капіталі АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2023–2025 років свідчить про загальну тенденцію до зміцнення фінансової стійкості установи, попри певні коливання результуючих показників наприкінці досліджуваного періоду. Загальний обсяг власного капіталу банку демонстрував позитивну динаміку, збільшившись із 84844,6 млн грн у 2023 році до 100283,2 млн грн у 2025 році. Проте темпи цього зростання були нерівномірними: якщо у 2024 році капітал стрімко зріс на 14299,2 млн грн (або на 16,85%), то у 2025 році висхідна тенденція суттєво сповільнилася, забезпечивши приріст лише на 1139,4 млн грн, що відповідає темпу зростання 1,15%. Базисні елементи структури капіталу — статутний капітал (206059,7 млн грн) та емісійні різниці (22,7 млн грн) — залишалися абсолютно стабільними протягом усього трирічного періоду, що вказує на відсутність додаткових зовнішніх емісійних впливів або реструктуризацій акціонерної вартості з боку власників установи.

Головними чинниками якісних змін у структурі пасивів стали внутрішні джерела капіталізації та переоцінка активів. Зокрема, резервні та інші фонди банку стабільно нарощувалися: у 2024 році вони збільшилися на 14,57% (або на 1888,3 млн грн), а у 2025 році — ще на 13,52% (або на 2007,0 млн грн), досягнувши значення 16853,7 млн грн, що підтверджує послідовну політику банку щодо покриття можливих ризиків та відрахування частини прибутку до фондів. Високу інтенсивність приросту продемонстрували резерви переоцінки, які зросли з 10432,4 млн грн у 2023 році до 18883,4 млн грн у 2025 році. Найбільш відчутне їх збільшення зафіксовано у 2024 році — на 41,22% (або на 4300,1 млн грн), тоді як у 2025 році позитивний тренд продовжився із темпом 28,18% (приріст становив 4150,9 млн грн), що відображає ринкові коригування вартості фінансових інструментів або інших активів на балансі банку.

Особливу увагу привертає специфіка зміни обсягів непокритого збитку, який безпосередньо стримує загальний рівень капіталізації установи. У 2024 році спостерігалася позитивна тенденція до його скорочення на 8110,9 млн грн (або на 5,61%), унаслідок чого показник зменшився до -136517,7 млн грн, що

свідчить про генерацію чистого прибутку та поступове амортизування збитків минулих періодів. Однак у 2025 році цей тренд змінився деструктивним розширенням суми збитку на 5018,6 млн грн (темپ спаду склав -3,68%), через що його фінальне значення сягнуло -141536,3 млн грн. Саме це повторне поглиблення збитковості наприкінці аналізованого періоду виступило ключовим стримуючим фактором, який нівелював позитивний ефект від накопичення резервних фондів та резервів переоцінки, зумовивши майже повну стагнацію підсумкового показника власного капіталу в 2025 році. У цілому, попри збереження значного історичного дефіциту через накопичені збитки, банк утримує капіталізацію на рівні понад 100 млрд грн, що забезпечує виконання нормативних вимог та підтримує загальну платоспроможність установи в умовах макроекономічної нестабільності.

Динаміка величини доходів і витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2025 роки представлено в таблиці 2.9. Аналіз динаміки доходів і витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки свідчить про збереження високої операційної ефективності установи та послідовне розширення ключових каналів генерації прибутку, попри суттєвий тиск з боку фіскальних зобов'язань наприкінці досліджуваного періоду. Сукупний обсяг доходів банку демонстрував стабільне висхідне трендування із прискоренням темпів зростання: у 2024 році порівняно з 2023 роком доходи збільшилися на 8,73% (або на 8871,3 млн грн), а у 2025 році — ще на 10,97% (або на 12119,2 млн грн), досягнувши абсолютного значення у 122628,0 млн грн. Головним базисом цього зростання виступили процентні доходи, які планомірно збільшувалися з темпом близько 17% щорічно (на 11356,2 млн грн у 2024 році та на 13620,6 млн грн у 2025 році). Зважаючи на те, що темпи приросту процентних витрат після стрімкого стрибка на 61,82% у 2024 році суттєво сповільнилися до 5,43% у 2025 році, банк продемонстрував інтенсивне розширення чистих процентних доходів — на 12,19% та 19,49% за відповідні роки, що вказує на оптимізацію структури процентного спреда та ефективне управління ліквідністю.

Таблиця 2.9 – Динаміка величини доходів і витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2025 роки

Показники	Сума, млн грн			Абсолютне відхилення, млн грн		Темп зростання (спаду), %	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2024/2023	2025/2024	2024/2023	2025/2024
Процентні доходи	66237,3	77593,5	91214,1	+11356,2	+13620,6	+17,14	+17,55
Процентні витрати	6616,3	10706,2	11288,0	+4089,9	+581,8	+61,82	+5,43
Чисті процентні доходи	59621,0	66887,3	79926,2	+7266,3	+13038,9	+12,19	+19,49
Комісійний дохід	41588,6	46601,9	50206,7	+5013,3	+3604,8	+12,05	+7,74
Комісійні витрати	17149,8	18834,0	22276,6	+1684,2	+3442,6	+9,82	+18,28
Чистий комісійний дохвд	24438,8	27767,9	27930,2	+3329,1	+162,3	+13,62	+0,58
Торговий результат	13756,2	12 608,1	11365,8	-1148,1	-1242,3	-8,35	-9,85
Інші доходи	746,3	2609,2	434,3	+1862,9	-2174,9	+249,62	-83,36
Всього доходів	101637,5	110508,8	122628,0	+8871,3	+12119,2	+8,73	+10,97
Відрахування до резервів	4499,8	2 815,34	3231,8	-1684,46	416,46	-37,43	14,79
Адміністративні та інші операційні витрати	24372,5	26689,3	31429,2	+2316,8	+4739,9	+9,51	+17,76
Всього витрат	28872,3	29504,6	34661,0	+632,3	+5156,4	+2,19	+17,48
Прибуток/(збиток) до оподаткування	72765,3	81004,1	87967,0	+8238,8	+6962,9	+11,32	+8,60
Витрати на податок на прибуток	35000,6	40 863,3	58884,5	+5862,7	+18021,2	+16,75	+44,10
Прибуток/(збиток) після оподаткування	37764,7	40140,8	29082,5	+2376,1	-11058,3	+6,29	-27,55

Складено за даними додатка Б.

Супутні джерела доходів характеризувалися менш стабільною, але загалом позитивною динамікою. Комісійний дохід демонстрував помірне зростання на 12,05% у 2024 році та на 7,74% у 2025 році, проте паралельне випереджаюче зростання комісійних витрат наприкінці аналізованого періоду (на 18,28% у 2025 році) призвело до фактичної стагнації чистого комісійного доходу, приріст якого у 2025 році становив лише 0,58% (або 162,3 млн грн). Деструктивний вплив на загальну дохідність мали результати торговельних операцій, які послідовно скорочувалися (на 8,35% у 2024 році та на 9,85% у 2025 році), а також волатильність статті «інші доходи», де після аномального стрибка на 249,62% у 2024 році відбулося різке падіння на 83,36% у 2025 році

(до 434,3 млн грн). Динаміка витратної частини банку віддзеркалювала інфляційні процеси та масштабування бізнесу. Загальний обсяг витрат у 2024 році залишався контрольованим і зріс лише на 2,19% завдяки суттєвому скороченню відрахувань до резервів на 37,43%. Однак у 2025 році витрати банку збільшилися одразу на 17,48% (або на 5156,4 млн грн), що зумовлено поновленням формування резервів (приріст на 14,79%) та суттєвим нарощенням адміністративних та інших операційних витрат на 17,76% (або на 4739,9 млн грн). Попри зростання операційного тиску, темпи генерації доходів дозволили банку утримувати позитивну динаміку фінансового результату до оподаткування: прибуток до сплати податків стабільно зростав — на 11,32% у 2024 році та на 8,60% у 2025 році, сягнувши 87967,0 млн грн. Критичний вплив на чисту рентабельність діяльності АТ КБ «ПриватБанк» у 2025 році справив фіскальний чинник. Якщо у 2024 році витрати на податок на прибуток зросли помірно — на 16,75%, забезпечивши збільшення чистого прибутку після оподаткування на 6,29% (до 40140,8 млн грн), то у 2025 році податкові зобов'язання банку екстраординарно зросли на 44,10%, або одразу на 18021,2 млн грн. Це безпрецедентне фіскальне навантаження призвело до різкого кумулятивного стиснення чистого фінансового результату після оподаткування на 27,55% (або на 11058,3 млн грн) порівняно з попереднім роком — до рівня 29082,5 млн грн. Таким чином, попри високу життєздатність та стабільне розширення операційної маржинальності, фінальні показники чистої прибутковості банку наприкінці досліджуваного періоду зазнали суттєвої корекції під впливом зовнішніх регуляторно-податкових чинників.

Найбільшу питому вагу у витратах АТ КБ «ПриватБанк» займають адміністративні та інші операційні витрати, які включають в себе цілий ряд окремих видів витрат. Так, в таблиці 2.10 відображено динаміку складових адміністративних та інших операційних витрат банку за 2023-2025 роки. Аналіз динаміки складових адміністративних та інших операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за період 2023–2025 років свідчить про послідовне зростання загальних експлуатаційних видатків установи, зумовлене посиленням

інфляційного тиску, індексацією матеріальних стимулів для персоналу та капіталізацією операційних процесів.

Таблиця 2.10 – Динаміка складових адміністративних та інших операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023-2025 роки

Показники	Сума, млн грн			Абсолютне відхилення, млн грн		Темп зростання (спаду), %	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2024/ 2023	2025/ 2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Заробітна плата персоналу	8000,8	9346,5	11843,4	+1345,7	+2496,9	+16,82	+26,71
Нарахування на фонд заробітної плати	1690,9	1979,7	2548,3	+288,8	+568,6	+17,08	+28,72
Інші витрати на персонал	860,0	1157,4	1562,2	+297,4	+404,8	+34,58	+34,97
Витрати на утримання основних засобів	3726,0	4559,0	4637,6	+833	+78,6	+22,36	+1,72
Експлуатаційні та господарські витрати	880,6	1065,6	1140,1	+185	+74,5	+21,01	+6,99
Витрати на рекламу і маркетинг	107,8	137,1	159,7	+29,3	+22,6	+27,18	+16,48
Витрати на оренду	285,6	326,7	402,5	+41,1	+75,8	+14,39	+23,20
Інші адміністративні та операційні витрати	8820,8	8117,3	9135,3	-703,5	+1018	-7,98	+12,54
Всього адміністративні та інші операційні витрати	24372,5	26689,3	31429,2	+2316,8	+4739,9	+9,51	+17,76

Складено за даними додатка Б.

Сукупний обсяг операційних та адміністративних витрат банку планомірно збільшився з 24372,5 млн грн у 2023 році до 31429,2 млн грн у 2025 році. Водночас динаміка витрат характеризувалася суттєвим прискоренням у другому аналізованому періоді: якщо у 2024 році відносний приріст порівняно з базовим роком становив 9,51% (або 2316,8 млн грн у абсолютному вираженні), то у 2025 році темп зростання подвоївся і досяг 17,76%, що спричинило додаткове збільшення касових видатків на 4739,9 млн грн. Ключовим фактором

трансформації витратної частини банку та основним драйвером загального зростання виступив блок видатків на утримання персоналу. Заробітна плата працівників продемонструвала стійку висхідну тенденцію, підвищившись із 8000,8 млн грн у 2023 році до 9346,5 млн грн у 2024 році (на 16,82%), а у 2025 році її обсяг зазнав ще більш стрімкого стрибка — на 26,71% (або на 2496,9 млн грн), досягнувши фінальної позначки у 11843,4 млн грн. Синхронно із цим процесом зростали й обов'язкові нарахування на фонд оплати праці, які збільшилися на 17,08% у 2024 році та на 28,72% у 2025 році (до рівня 2548,3 млн грн). Високу динамічність виявили також інші витрати на персонал, які стабільно зростали випереджаючими темпами — приблизно на 35% щорічно протягом усього досліджуваного періоду, завершивши тренд на рівні 1562,2 млн грн у 2025 році, що свідчить про розширення соціальних пакетів та програм нематеріальної мотивації кадрів.

Другим за вагою елементом у структурі аналізованих пасивів є витрати на функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури установи. Витрати на утримання основних засобів зазнали найбільшого навантаження у 2024 році, коли їх обсяг збільшився на 22,36% (або на 833,0 млн грн), проте у 2025 році цей показник фактично стабілізувався, продемонструвавши незначний приріст на 1,72% до суми 4637,6 млн грн. Схожа тенденція зафіксована у межах експлуатаційних та господарських витрат, де після початкового приросту на 21,01% у 2024 році відбулося помітне згасання динаміки до 6,99% у 2025 році (до 1140,1 млн грн). Натомість витрати на оренду приміщень, навпаки, виявили схильність до прискорення: їхній темп зростання збільшився з 14,39% у 2024 році до 23,20% у 2025 році, що спричинило досягнення обсягу у 402,5 млн грн наприкінці періоду. Помірний і контрольований характер мала маркетингова політика банку. Витрати на рекламу і маркетинг хоч і зростали в абсолютному значенні з 107,8 млн грн до 159,7 млн грн за три роки, проте їхня відносна динаміка деескалювала з 27,18% у 2024 році до 16,48% у 2025 році, що підтверджує раціоналізацію бюджетів просування на тлі утримання банком домінуючих позицій на фінансовому

ринку. Особливістю структурних зрушень у 2024 році стало тимчасове стримування загального бюджету витрат через оптимізацію блоку «інші адміністративні та операційні витрати», який скоротився на 7,98% (або на 703,5 млн грн). Проте у 2025 році регресивна тенденція змінилася висхідною корекцією на 12,54%, повернувши абсолютне значення цієї статті до 9135,3 млн грн. Таким чином, узагальнені результати проведеного аналізу свідчать, що капіталомісткість операційного менеджменту АТ КБ «ПриватБанк» у досліджуваних періодах переважно залежала від трансформації кадрової та соціальної політики установи, яка виступала головним пріоритетом розподілу фінансових ресурсів банку.

На основі проведеного аналізу динаміки пасивів, капіталу та структури операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки (зокрема, зважаючи на суттєвий фіскальний тиск та випереджаючі темпи зростання видатків на персонал та інфраструктуру), можна виділити кілька стратегічних напрямів оптимізації витрат. Враховуючи статус банку як системно важливого та найбільшого ощадного банку країни, оптимізація має відбуватися не шляхом механічного скорочення видатків, а через підвищення технологічної та операційної ефективності (рисунок Ж.1 додатка Ж):

1) цифрова трансформація та оптимізація мережі, оскільки витрати на утримання основних засобів, експлуатаційні видатки та оренду сукупно перевищують 5,1 млрд грн, банк має значний потенціал для впровадження моделі «розумного покриття»:

- реінжиніринг фізичної мережі та перехід на «Phygital» модель (переформатування класичних відділень у цифрові хаби меншої площі або безкасові зони самообслуговування. Це дозволить знизити витрати на оренду (які зросли у 2025 році на 23,2%) та зменшити комунально-експлуатаційні виплати);

- гіперавтоматизація бек-офісу (впровадження роботизованих систем та штучного інтелекту для виконання рутинних операцій (верифікація документів, первинний комплаєнс-контроль, обробка типових запитів у клієнтській

підтримці), що дозволить стримати лавиноподібне зростання адміністративних витрат);

- міграція клієнтів у «Приват24» (переведення 100% затребуваних сервісів у дистанційні канали, що знижує собівартість однієї транзакції у десятки разів порівняно з обслуговуванням у касі);

2) оптимізація та підвищення ефективності витрат на персонал, які є найбільшою статтею і демонструють стрімке зростання (понад 26% у 2025 році):

- впровадження гнучких моделей зайнятості (збереження та розширення практики дистанційної роботи для працівників головного офісу та контакт-центрів, що автоматично зменшує потребу в оренді та обслуговуванні офісних площ);

- трансформація системи KPI та грейдингу (фундаментальні та взаємодоповнюючі інструменти сучасного HR-менеджменту та фінансового контролю) та перехід від фіксованих бюджетів оплати праці до гнучких моделей, де перемінна частина (бонуси, премії) чітко прив'язана до економічного ефекту, згенерованого працівником чи підрозділом;

- аутсорсинг непрофільних функцій, тобто переведення низки допоміжних процесів (клінінг, технічна підтримка робочих місць, частина IT-розробки базових рівнів) на зовнішніх підрядників за моделлю шерингу, що оптимізує адміністрування ФОП;

3) управління вартістю ресурсів (процентні витрати):

- оптимізація структури пасивів, що передбачає поступове зниження частки дорогих строкових депозитів на користь дешевших поточних рахунків клієнтів за рахунок покращення транзакційного сервісу та розвитку екосистеми безготівкових розрахунків;

- гнучке таргетування процентних ставок, тобто оперативне реагування на зміну облікової ставки НБУ та коригування вартості залучення коштів для корпоративного та роздрібного секторів з метою утримання максимально вигідного чистого процентного спреду;

4) оптимізація ІТ-інфраструктури та матеріальних витрат:

- хмарні технології, що передбачають подальший перехід від утримання капіталомістких фізичних серверів і дата-центрів до безпечних хмарних рішень. Це переводить капітальні витрати в операційні і знижує витрати на амортизацію та енергоносії;

- централізація та автоматизація закупівель, тобто впровадження єдиної інтелектуальної системи управління закупівлями для всього банку, що дозволить отримувати максимальні дисконти від постачальників за рахунок масштабу та ліквідувати дублювання замовлень регіональними підрозділами;

- енергоефективність та «зелений офіс», тобто модернізація систем життєзабезпечення великих офісних будівель, перехід на енергозберігаюче обладнання, що дозволить зменшити експлуатаційні та господарські витрати банку;

5) податкове планування та управління ризиками:

- легальна податкова оптимізація, тобто максимально ефективне використання податкових пільг, передбачених законодавством (наприклад, операції з державними цінними паперами, які мають особливі умови оподаткування);

- покращення якості кредитного портфеля, тобто оптимізація відрахувань до резервів під знецінення активів шляхом впровадження більш точних моделей оцінки ризиків на базі Big Data та прогнозової аналітики, що дозволить знизити обсяг непрацюючих кредитів.

Таким чином, стратегічний фокус АТ КБ «ПриватБанк» має зміститися з процесу «утримання інфраструктури» на процес «масштабування цифрової ефективності». Скорочення витрат на персонал та відділення повинно відбуватися не директивно, а як природний результат автоматизації та переведення клієнтів у безконтактне цифрове середовище.

ВИСНОВКИ

Історичний екскурс показує, що дефініція «витрати» пройшла шлях від суто фізичного вимірювання витрачених матеріалів та робочого часу до глибокого інструменту стратегічного вибору, де оцінюються не лише реальні фінансові потоки, а й упущені вигоди та витрати на ринкову координацію. Із розвитком економічної науки виокремлюють п'ять ключових теоретичних підходів до трактування сутності витрат: бухгалтерсько-обліковий (інституціоналізований) підхід, неокласичний (мікроекономічний) підхід, неоінституційний підхід (теорія трансакційних витрат), вартісно-орієнтований (стратегічний) підхід, ресурсно-екологічний та ESG-орієнтований підхід (новітня парадигма).

У сучасній економічній науці дослідження сутності витрат банку характеризується багатоаспектністю та відсутністю єдиного уніфікованого підходу. Це зумовлено специфікою банківської діяльності як фінансового посередника, чий «продукт» має переважно нематеріальний, грошовий характер. Для побудови ефективної фінансової екосистеми банку ключовим завданням є ідентифікація, класифікація та оцінка факторіального простору, який формує динаміку та структуру банківських витрат. У сучасній фінансовій науці фактори впливу на витрати банку поділяють на дві макрогрупи: екзогенні (зовнішні), які перебувають поза межами прямого контролю менеджменту, та ендогенні (внутрішні), що безпосередньо визначаються стратегічними й тактичними рішеннями керівництва установи.

У вітчизняній практиці фундаментальний базис групування витрат банківських установ регламентується нормативно-правовим забезпеченням Національного банку України. Зокрема, архітектура класифікації витрат і доходів формується відповідно до вимог «Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України», «Правил бухгалтерського обліку доходів й витрат банків України», «Інструкції про порядок складання та оприлюднення

фінансової звітності банків України», а також «Методичних рекомендацій щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України».

В роботі обґрунтована та деталізована класифікація витрат, яка є стратегічно важливим інструментом забезпечення життєздатності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності банку. В умовах цифровізації фінансового сектору та підвищеної волатильності економічного середовища значення науково верифікованого групування витрат актуалізується за кількома ключовими напрямками: забезпечення регуляторного комплаєнсу та прозорості; оптимізація системи управління ризиками через диференціацію витрат на банківські, небанківські та непередбачені, що дає змогу чітко локалізувати джерела фінансових втрат; підвищення ефективності ціноутворення; стратегічне планування та максимізація прибутку.

Провідне місце в ієрархії фінансових інститутів України посідає АТ КБ «ПриватБанк», що виступає не лише безумовним лідером за показниками прибутковості в межах національної банківської системи, а й ключовим об'єктом даного кваліфікаційного дослідження. Фундаментальною метою діяльності АТ КБ «ПриватБанк» є здійснення широкого спектру банківських операцій, спрямованих на генерування прибутку для забезпечення власного капітального розвитку та захисту фінансових інтересів вкладників. Аналіз динаміки доходів і витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки свідчить про збереження високої операційної ефективності установи та послідовне розширення ключових каналів генерації прибутку, попри суттєвий тиск з боку фіскальних зобов'язань наприкінці досліджуваного періоду.

Найбільшу питому вагу у витратах АТ КБ «ПриватБанк» займають адміністративні та інші операційні витрати, які включають в себе цілий ряд окремих видів витрат. Так, аналіз динаміки складових адміністративних та інших операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за період 2023–2025 років свідчить про послідовне зростання загальних експлуатаційних видатків установи, зумовлене посиленням інфляційного тиску, індексацією матеріальних стимулів для персоналу та капіталізацією операційних процесів.

На основі проведеного аналізу динаміки пасивів, капіталу та структури операційних витрат АТ КБ «ПриватБанк» за 2023–2025 роки (зокрема, зважаючи на суттєвий фіскальний тиск та випереджаючі темпи зростання видатків на персонал та інфраструктуру), виділено такі стратегічні напрями оптимізації витрат: цифрова трансформація та оптимізація мережі; оптимізація та підвищення ефективності витрат на персонал; управління вартістю ресурсів (процентні витрати); оптимізація ІТ-інфраструктури та матеріальних витрат; податкове планування та управління ризиками.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Германенко Л.М. Витрати як економічна категорія та об'єкт обліку / Л.М. Германенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2014. – №14. – С.1380-1384.
2. Історія економіки та економічної думки: структурно-логічні схеми, таблиці, малюнки : навч. посібник [Електронний ресурс]/ Н. Краус. – Київ: Центр учбової літератури, 2021. – 504 с. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18#Text> (дата звернення: 19.04.2026).
3. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу і причини багатства народів / А. Сміт. – Пер. з англ. – Київ : Port-Royal, 2001. – 593 с.
4. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Беседіна та ін. – Вид. 2-ге, змін. і допов. – Харків: ХНАУ, 2020. – 243 с.
5. Пармаклі Д.М. Історія економічних вчень: навч. посібник / Д.М. Пармаклі, С.В. Філіппова, Н.А. Добрянська. – Одеса, 2018. – 113 с.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" [Електронний ресурс] : [затверджене Наказом Мінін України №318 від 31.12.1999 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 01.05.2026).
7. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України [Електронний ресурс] : інструкція : [затверджена постановою НБУ № 14 від 21.02.2018р.]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text> (дата звернення: 29.04.2026).
8. Аналіз банківської діяльності: Підручник / [А.М. Герасимович, І.М. Парасій-Вергуненко, В.М. Кочетков та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Герасимовича. – К.:КНЕУ, 2010. – 599 с.

9. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів: монографія / За ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: «Вектор», 2012. – 462 с.
10. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л. О. Примостка. – К. : КНЕУ, 2012. – 410 с.
11. Івасів І. Б. Екосистемний підхід до формування витрат і доходів комерційного банку в епоху Open Banking / І. Б. Івасів, О. М. Юркевич // Банківська справа. – 2024. – № 1. – С. 45–59.
12. Примостка Л. О. Фінансова стійкість банків України в умовах воєнного стану / Л. О. Примостка, О. О. Чуб, А. О. Примостка // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2023. – Т. 3. – № 50. – С. 8-19.
13. Шматковська Т. С. ESG-банкінг як стратегічний орієнтир оптимізації витрат на управління репутаційним ризиком фінансових установ / Т. С. Шматковська // Економічний форум. – 2023. – № 4. – С. 112-119.
14. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 21.04.2026).
15. Дзюблюк О. В. Трансформація банківського бізнесу в умовах цифровізації економіки / О. В. Дзюблюк, М. В. Пасічник // Світ фінансів. – 2023. – № 2(75). – С. 23–38.
16. Коваленко В. В., Шепель Т. В. Цифрова трансформація банківського сектору як інструмент оптимізації операційних витрат / В. В. Коваленко, Т. В. Шепель // Причорноморські економічні студії. – 2022. – Вип. 74. – С. 142–148.
17. Марченко А.А. Сучасні тенденції управління витратами банківської установи / А.А. Марченко // Інфраструктура ринку. – 2018. – Вип.23. – С.292-298.
18. Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]: постанова : [затверджена Правлінням Національного банку України від 11.09.2017р. №89]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 23.04.2026).

19.Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України [Електронний ресурс]: постанова : [затверджена Правлінням Національного банку України від від 27.02.2018р. №17]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18#Text> (дата звернення: 23.04.2026).

20. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України [Електронний ресурс]: [затверджена Правлінням Національного банку України від 24.10.2012р. № 373]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18#Text> (дата звернення: 23.04.2026).

21.Методичні рекомендації щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України [Електронний ресурс]: [схвалено Постановою Правління Національного банку України від 06.09.2007р. № 324]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0324500-07#Text>

22.Коблянська О.І. Методика і організація обліку доходів і витрат комерційних банків / О.І. Коблянська, А.І. Захарчук // Modern Economics. – 2019. №13. – С.130-134.

23.План рахунків бухгалтерського обліку банків України [Електронний ресурс] : [Перелік від 11.09.2017 № 89]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#Text> (дата звернення: 04.05.2026).

24.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 9 "Фінансові інструменти" [Електронний ресурс] : [Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016#Text (дата звернення: 01.05.2026).

25.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 "Основні засоби" [Електронний ресурс] : [Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text (дата звернення: 01.05.2026).

26. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 "Нематеріальні активи" [Електронний ресурс] : [Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2014]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-38_ukr_2016.pdf (дата звернення: 01.05.2026).

27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 "Зменшення корисності активів" [Електронний ресурс] : [Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_047#Text (дата звернення: 01.05.2026).

28. Криклій О. А. Аналіз витрат банків України та факторів впливу на їх формування [Електронний ресурс] / О. А. Криклій, Т. О. Тремба // Електронний журнал «Ефективна економіка». – 2018. – №1. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/55.pdf (дата звернення: 18.04.2026).

29. Доходи і витрати банків України на 01.01.2021-01.01.2026 рр. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 20.04.2026).

30. Офіційний сайт АТ «Комерційний банк «ПриватБанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://privatbank.ua/> (дата звернення: 12.04.2024).

ДОДАТКИ

Показники про фінансові результати банків України

За всіма валютами

		01.01.2024	Фінансові																		
№ з/п	NKB	Банк	Процентні доходи	доходи від операцій з юридичними особами	доходи від операцій з фізичними особами	доходи від операцій з цінними паперами	Процентні витрати	витрати від операцій з юридичними особами	витрати від операцій з фізичними особами	інші процентні витрати	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	Торговий результат	результат від переоцінки	результат від операцій з купівлі-продажу	результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Інші доходи	Всього доходів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Банки з державною часткою																					
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	66 237 277	8 149 998	20 292 141	37 795 139	6 616 309	310 302	6 305 907	100	59 620 969	41 588 600	17 149 834	24 438 766	13 756 206	-1 063 700	10 166 765	4 653 140	3 075 279	746 313	101 637 532
2	6	АТ "Ощадбанк"	32 646 276	12 283 564	2 567 421	17 795 291	13 860 246	6 538 986	7 276 704	44 556	18 786 030	12 024 735	5 287 272	6 737 463	-2 654 042	108 275	937 821	-3 700 138	254 763	235 783	23 359 997
3	2	АТ "Укрексімбанк"	21 835 798	11 344 889	28 313	10 462 596	17 168 851	15 307 999	1 465 415	395 438	4 666 946	1 707 882	524 134	1 183 748	645 876	-2 782 220	2 043 916	1 384 180	298 881	1 112 476	7 907 928
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	17 369 734	8 149 321	563 156	8 657 257	10 690 068	8 988 568	1 701 501	0	6 679 666	2 260 965	964 194	1 296 771	1 109 887	240 829	560 069	308 988	32 984	93 965	9 213 272
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	11 183 388	3 230 372	3 865 535	4 087 480	5 643 878	2 595 553	2 939 019	109 306	5 539 510	4 699 775	2 347 664	2 352 110	1 482 715	848 765	531 191	102 759	3 336 622	209 653	12 920 609
Усього по банках з державною часткою			149 272 473	43 158 144	27 316 566	78 797 763	53 979 353	33 741 407	19 688 545	549 401	95 293 121	62 281 956	26 273 098	36 008 858	14 340 642	-2 648 051	14 239 762	2 748 931	6 998 528	2 398 190	155 039 338
Банки із частковою державною часткою																					

Показники про фінансові результати банків України

За всіма валютами

тис. грн

		01.01.2024	результати																		
№ з/п	NKB	Банк	Відрахування до резервів:	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та коштів в інших банках	чисте (збільшення) зменшення резервів під заборгованість за наданими кредитами клієнтам	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення за дебіторською заборгованістю банку	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення банківських резервів на покриття ризиків і втрат	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів	Адміністративні та інші операційні витрати	заробітна плата персоналу	нарахування на фонд заробітної плати	інші витрати на персонал	витрати на утримання основних засобів	експлуатаційні та господарські витрати	витрати на рекламу і маркетинг	витрати на оренду	інші адміністративні та операційні витрати	Всього витрат	Прибуток/(збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток/(збиток) після оподаткування
1	2	3	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
Банки з державною часткою																					
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	4 499 763	-68 949	-1 796 069	295 863	-198 422	6 267 340	24 372 510	8 000 829	1 690 863	860 009	3 726 018	880 613	107 791	285 586	8 820 800	28 872 273	72 765 259	35 000 574	37 764 685
2	6	АТ "Ощадбанк"	-1 475 195	75 896	-1 792 678	25 337	-137 135	353 384	15 334 682	5 606 083	1 214 773	331 655	4 149 509	683 872	47 790	40 104	3 260 896	13 859 488	9 500 509	4 748 246	4 752 263
3	2	АТ "Укрексімбанк"	-851 964	1 000	-1 530 251	-50 664	-285 546	1 013 497	3 542 419	1 550 661	287 431	79 914	249 313	192 358	6 861	11 110	1 164 770	2 690 455	5 217 473	0	5 217 473
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	86 282	76	-502 779	37 119	245 065	306 800	4 466 087	2 361 274	434 861	145 908	618 924	181 505	15 842	74 261	633 513	4 552 370	4 660 902	2 724 477	1 936 425
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	1 322 884	-5 966	1 226 454	-119 214	144 476	77 134	6 833 962	2 187 585	389 108	75 663	1 003 130	272 813	33 621	53 235	2 818 808	8 156 846	4 763 764	-275 585	5 039 349
Усього по банках з державною часткою			3 581 771	2 058	-4 395 322	188 441	-231 561	8 018 155	54 549 660	19 706 432	4 017 037	1 493 149	9 746 894	2 211 160	211 905	464 296	16 698 786	58 131 431	96 907 907	42 197 713	54 710 194
Банки із частковою державною часткою																					

Показники про фінансові результати банків України

За всіма валютами

01.01.2025			Фінансове																		
№ з/п	NKB	Банк	Процентні доходи	доходи від операцій з юридичними особами	доходи від операцій з фізичними особами	доходи від операцій з цінними паперами	Процентні витрати	витрати від операцій з юридичними особами	витрати від операцій з фізичними особами	інші процентні витрати	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	Торговий результат	результат від переоцінки	результат від операцій з купівлі-продажу	результат від операцій з фінансовим і активами та зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Інші доходи	Всього доходів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Банки з державною часткою																					
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	77 593 516	9 265 514	26 610 733	41 717 269	10 706 232	487 833	10 218 358	40	66 887 284	46 601 889	18 834 027	27 767 863	12 608 131	-3 070 391	5 380 167	10 298 356	2 609 200	636 289	110 508 767
2	6	АТ "Ощадбанк"	43 955 805	14 036 324	3 518 334	26 401 147	19 634 134	11 067 764	8 564 725	1 645	24 321 671	12 872 636	5 816 674	7 055 962	4 665 875	-77 421	1 222 481	3 520 815	624 433	237 274	36 905 216
3	2	АТ "Укрексімбанк"	23 716 479	11 125 760	38 421	12 552 298	15 598 111	13 449 542	1 633 472	515 097	8 118 368	1 949 636	660 850	1 288 785	874 505	-2 772 057	1 277 158	2 369 405	302 308	508 714	11 092 681
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	20 756 717	8 633 912	725 267	11 397 539	10 625 247	8 922 604	1 702 643	0	10 131 469	2 312 281	948 789	1 363 493	1 211 529	19 532	317 290	874 707	-222 138	93 094	12 577 446
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	14 664 508	4 174 775	3 359 519	7 130 214	7 343 611	4 647 274	2 662 382	33 955	7 320 896	4 525 000	2 359 055	2 165 945	913 503	30 545	516 397	366 561	474 526	188 509	11 063 379
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	62 913	21 171	216	41 526	24 821	18 234	6 588	0	38 091	28 485	17 745	10 740	21 448	1 346	20 103	0	658	463	71 400
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	35 352	1 166	96	34 090	11 442	4 907	2 210	4 324	23 910	27 321	7 584	19 737	1 397	311	1 086	0	131	1 716	46 891
Усього по банках з державною часткою			180 785 289	47 258 621	34 252 585	99 274 083	63 943 599	38 598 158	24 790 378	555 062	116 841 691	68 317 249	28 644 724	39 672 525	20 296 389	-5 868 136	8 734 681	17 429 844	3 789 118	1 666 060	182 265 782
Банки з часткою держави менше 50%																					

Показники про фінансові результати банків України

За всіма валютами

тис. грн

01.01.2025			зі результати																		
№ з/п	NKB	Банк	Відрахування до резервів:	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та коштів в інших банках	чисте (збільшення) зменшення резервів під заборгованість за наданими кредитами клієнтам	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення за дебіторською заборгованістю банку	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення резерви на покриття ризиків і втрат	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів	Адміністративні та інші операційні витрати	заробітна плата персоналу	нарахування на фонд заробітної плати	інші витрати на персонал	витрати на утримання основних засобів	експлуатаційні та господарські витрати	витрати на рекламу і маркетинг	витрати на оренду	інші адміністративні та операційні витрати	Всього витрат	Прибуток/(збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток/(збиток) після оподаткування
1	2	3	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
Банки з державною часткою																					
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	2 815 349	2 710	-1 246 458	104 864	882 182	3 072 052	26 689 284	9 346 471	1 979 653	1 157 388	4 559 024	1 065 610	137 159	326 699	8 117 280	29 504 633	81 004 134	40 863 279	40 140 855
2	6	АТ "Ощадбанк"	-2 295 383	-91 344	-3 813 758	147 525	317 178	1 145 017	20 066 622	6 471 213	1 487 243	1 010 429	5 333 232	775 347	77 951	41 327	4 869 880	17 771 240	19 133 977	4 301 575	14 832 401
3	2	АТ "Укрексімбанк"	1 333 289	-7 962	712 868	-833	-213 106	842 322	3 993 849	1 691 874	344 384	288 543	304 534	222 200	7 205	41 440	1 093 671	5 327 138	5 765 543	204 751	5 560 792
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	1 150 290	-8 213	667 952	92 103	-151 752	550 200	5 563 294	3 092 186	517 893	148 428	733 686	180 429	20 822	72 712	797 138	6 713 584	5 863 862	2 952 424	2 911 438
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	11 201	8 866	-307 229	-26 500	76 148	259 916	7 205 755	2 620 247	485 127	114 830	1 054 110	335 586	79 239	35 568	2 481 048	7 216 956	3 846 423	34 269	3 812 154
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	-5 597	-1 577	-4 136	-54	170	0	96 347	45 634	9 916	2 888	19 664	4 267	0	941	13 036	90 750	-19 350	511	-19 861
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	-5 687	51	-5 651	-87	-1	0	102 113	47 155	9 835	262	24 723	6 331	0	1 244	12 563	96 426	-49 535	22	-49 557
Усього по банках з державною часткою			3 003 463	-97 470	-3 996 412	317 019	910 820	5 869 506	63 717 264	23 314 780	4 834 050	2 722 769	12 028 973	2 589 769	322 375	519 932	17 384 616	66 720 727	115 545 055	48 356 832	67 188 223

Показники про фінансові результати банків України*
За всіма валютами

01.01.2026			Фінансові																		
№ з/п	NKB	Банк	Процентні доходи	доходи від операцій з юридичними особами	доходи від операцій з фізичними особами	доходи від операцій з цінними паперами	Процентні витрати	витрати від операцій з юридичними особами	витрати від операцій з фізичними особами	інші процентні витрати	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	Комісійні доходи	Комісійні витрати	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	Торговий результат	результат від переоцінки	результат від операцій з купівлі-продажу	результат від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями	Інші операційні доходи	Інші доходи	Всього доходів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Банки з державною часткою																					
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	91 214 153	10 111 626	30 917 690	50 184 837	11 287 964	575 730	10 712 231	2	79 926 189	50 206 744	22 276 587	27 930 157	11 365 782	-552 395	5 609 193	6 308 984	2 971 612	434 300	122 628 039
2	6	АТ "Ощадбанк"	53 872 076	16 432 743	4 473 926	32 965 407	22 781 874	13 839 862	8 942 012	0	31 090 202	14 716 848	6 782 130	7 934 718	1 449 088	276 312	1 204 955	-32 179	1 014 049	193 740	41 681 796
3	2	АТ "Укрексімбанк"	25 158 211	11 602 790	26 310	13 529 111	16 081 539	14 451 667	1 174 311	455 562	9 076 672	1 953 028	612 938	1 340 090	1 230 582	-112 944	880 882	462 644	771 901	829 129	13 248 374
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	21 734 164	9 702 763	880 320	11 151 081	10 811 513	9 399 452	1 412 061	0	10 922 650	2 691 331	1 065 871	1 625 460	964 375	10 085	274 961	679 329	-270 629	240 815	13 482 671
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	16 471 227	5 198 159	3 451 319	7 821 749	8 499 513	6 262 245	2 201 755	35 513	7 971 714	4 584 567	2 363 576	2 220 991	781 949	-39 596	416 369	405 175	459 108	411 457	11 845 217
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	61 515	2 955	12	58 548	17 318	13 206	4 112	0	44 197	42 242	12 767	29 474	13 765	-1 294	15 059	0	394	116	87 947
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	28 252	25	71	28 156	10 243	4 442	1 490	4 312	18 009	25 315	8 686	16 629	1 165	19	1 146	0	244	308	36 355
Усього по банках з державною часткою			208 539 597	53 051 061	39 749 648	115 738 888	69 489 965	44 546 604	24 447 972	495 388	139 049 632	74 220 074	33 122 555	41 097 519	15 806 706	-419 812	8 402 565	7 823 953	4 946 678	2 109 864	203 010 399
Банки із частковою банківською часткою																					

Показники про фінансові результати банків України*
За всіма валютами

01.01.2026			зі результатами																		
№ з/п	NKB	Банк	Відрахування до резервів:	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення кредитів та коштів в інших банках	чисте (збільшення) зменшення резервів під заборгованість за наданими кредитами клієнтам	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення за дебіторською заборгованістю банку	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення банківські резерви на покриття ризиків і втрат	чисте (збільшення) зменшення резервів під знецінення цінних паперів	Адміністративні та інші операційні витрати	заробітна плата персоналу	нарахування на фонд заробітної плати	інші витрати на персонал	витрати на утримання основних засобів	експлуатаційні та господарські витрати	витрати на рекламу і маркетинг	витрати на оренду	інші адміністративні та операційні витрати	Всього витрат	Прибуток/(збиток) до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток/(збиток) після оподаткування
1	2	3	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
Банки з державною часткою																					
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	3 231 792	2 021	513 638	-155 950	401 978	2 470 106	31 429 204	11 843 448	2 548 318	1 562 239	4 637 635	1 140 113	159 664	402 461	9 135 326	34 660 996	87 967 043	58 884 535	29 082 508
2	6	АТ "Ощадбанк"	-2 004 113	-8 650	-1 808 596	-59 247	-95 804	-31 816	23 321 211	8 090 840	1 846 035	1 184 103	6 750 941	969 678	118 310	48 780	4 312 523	21 317 098	20 364 698	3 738 130	16 626 568
3	2	АТ "Укрексімбанк"	-301 554	28 905	-800 923	-5 955	51 810	424 610	4 437 810	1 669 696	353 602	317 937	350 938	220 557	6 593	38 938	1 479 549	4 136 256	9 112 118	255 260	8 856 858
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	1 390 719	19 899	1 515 273	-12 848	-194 793	63 188	6 202 623	3 314 634	622 960	252 719	774 460	220 004	13 710	69 780	934 355	7 593 343	5 889 329	1 021 162	4 868 167
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	518 856	-3 487	327 779	-4 376	-68 754	267 694	8 051 535	2 871 168	548 420	151 742	1 428 047	372 762	84 971	40 753	2 553 672	8 570 391	3 274 826	59 795	3 215 031
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	-1 479	48	-2 731	101	1 105	0	105 013	45 258	10 151	3 709	19 387	4 659	0	613	21 237	103 534	-15 588	725	-16 312
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	-144	-56	-50	-38	1	0	100 275	47 630	9 593	206	24 798	5 206	0	1 453	11 388	100 130	-63 775	-590	-63 185
Усього по банках з державною часткою			2 834 078	38 679	-255 611	-238 313	95 541	3 193 781	73 647 671	27 882 675	5 939 079	3 472 655	13 986 206	2 932 978	383 248	602 778	18 448 051	76 481 748	126 528 651	63 959 016	62 569 635

Показники фінансової діяльності (Активи банків України)

За всіма валютами

01.01.2024			Акти																
№ з/п	NKB	Банк	Грошові кошти та їх еквіваленти	у тому числі готівкові кошти	у тому числі банківські метали	у тому числі резерви за готівковими коштами та банківським і металами, наявність яких є непідтвердженою	у тому числі кошти в НБУ	Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	У т.ч. що рефінансуються НБУ	Кошти в інших банках	резерви під знецінення коштів в інших банках	Кредити та заборгованість клієнтів	у тому числі кредити та заборгованість юридичних осіб	у тому числі резерви під знецінення кредитів та заборгованості юридичних осіб	у тому числі кредити та заборгованість фізичних осіб	у тому числі резерви під знецінення кредитів та заборгованості фізичних осіб	Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	у т.ч. що рефінансуються НБУ	резерви під знецінення цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3	2	АТ "Укрексімбанк"	17 147 712	1 277 972	0	-45 990	15 915 730	23 602 418	22 950 169	57 610 508	-47 895	75 604 400	75 484 404	-18 134 173	119 996	-1 521 461	27 592 940	27 572 598	-660 574
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	13 531 561	3 155 877	1 023	-27	10 374 688	33	0	22 833 792	-7 524	63 332 947	58 046 514	-11 000 385	5 286 433	-1 479 698	46 857 556	45 556 456	-1 405 169
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	8 829 723	2 878 288	0	-4 776	5 956 212	692 850	692 850	13 495 037	-144 842	33 856 066	24 912 170	-6 176 832	8 943 896	-15 380 820	17 856 555	17 823 901	-438 611
		Усього по банках з державною часткою	155 001 543	45 693 531	31 664	-657 223	109 933 571	173 640 907	172 988 626	196 235 387	-305 570	357 540 195	268 082 725	-227 618 359	89 457 470	-33 759 752	273 307 801	271 035 779	-11 660 765

Показники фінансової діяльності (Активи банків України)

За всіма валютами

тис. грн

		01.01.2024	ми																
№ з/п	NKB	Банк	Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	резерви під знецінення цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	у т.ч. що рефінансуються НБУ	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиційна нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи	резерви під інші фінансові активи	Інші активи	резерви під інші активи	Чисті активи, усього	Усього резервів	Загальні активи, усього	Довідково: ОВДП	
1	2	3	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
3	2	АТ "Укрексімбанк"	55 720 927	-1 040 237	55 402 858	0	731 444	1 003 027	1 414 884	2 125 756	512 239	-164 935	645 168	-89 933	263 711 422	-21 705 198	285 416 620	57 868 732	
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	23 889 602	0	23 889 602	0	154 269	1 070 155	0	1 364 416	1 557 920	-564 952	1 220 684	-11 943	175 812 933	-14 469 699	190 282 631	42 756 093	
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	28 426 772	-10 292	28 242 625	7 000	545 091	2 018	583 168	3 697 704	456 171	-183 011	412 096	-1	108 860 252	-22 339 185	131 199 438	17 985 648	
Усього по банках з державною часткою			356 783 824	-2 059 596	355 180 078	62 046	4 397 431	2 079 247	2 599 845	25 518 858	22 664 286	-1 725 411	7 074 007	-104 752	1 576 905 377	-277 891 428	1 854 796 805	481 725 753	

Показники фінансової діяльності (Активи банків України)

За всіма валютами

01.01.2025			Актив																
№ з/п	NKB	Банк	Грошові кошти та їх еквіваленти	у тому числі готівкові кошти	у тому числі банківські метали	у тому числі резерви за готівковими коштами та банківським і металами, наявність яких є не підтвердженою	у тому числі кошти в НБУ	Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	У т.ч. що рефінансуються НБУ	Кошти в інших банках	резерви під знецінення коштів в інших банках	Кредити та заборгованість клієнтів	у тому числі кредити та заборгованість юридичних осіб	у тому числі резерви під знецінення кредитів та заборгованості юридичних осіб	у тому числі кредити та заборгованість фізичних осіб	у тому числі резерви під знецінення кредитів та заборгованості фізичних осіб	Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	у т.ч. що рефінансуються НБУ	резерви під знецінення цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Банки з державною часткою																			
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	91 121 687	36 122 134	15 014	-513 836	55 498 374	110 706 561	110 699 180	72 150 851	-10 511	116 999 204	37 162 573	-164 151 266	79 836 631	-6 949 163	204 240 124	204 236 589	-10 348 235
2	6	АТ "Ощадбанк"	45 503 290	20 770 972	80 529	-95 574	24 747 363	22 088 961	22 088 961	23 145 445	-8 845	111 082 518	90 004 245	-18 840 494	21 078 273	-4 581 645	446 949	0	0
3	2	АТ "Укрексімбанк"	13 225 741	1 386 249	0	-49 840	11 889 332	25 004 453	24 944 675	58 316 092	-43 988	78 635 359	78 424 968	-19 688 848	210 391	-1 365 850	35 047 307	35 027 257	-1 436 475
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	17 759 719	3 704 074	38 781	-27	14 016 891	0	0	32 973 684	-5 951	67 533 347	59 650 331	-12 030 135	7 883 016	-431 537	59 491 216	58 031 097	-1 956 518
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	9 944 694	3 164 443	0	-4 325	6 784 576	981 077	979 304	13 192 543	-144 036	42 574 029	32 874 035	-6 177 405	9 699 993	-14 028 577	29 549 638	29 517 460	-481 577
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	78 833	72 842	363	0	5 629	0	0	35 998	-9 280	37 634	37 335	-35 152	300	-506	0	0	0
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	45 549	37 736	0	-1 087	8 900	0	0	25 205	-105	3 204	2 537	0	666	-1 024	69	0	0
Усього по банках з державною часткою			177 679 513	65 258 450	134 687	-664 688	112 951 064	158 781 053	158 712 119	199 839 817	-222 716	416 865 295	298 156 023	-220 923 301	118 709 271	-27 358 303	328 775 303	326 812 402	-14 222 805

Показники фінансової діяльності (Активи банків України)

За всіма валютами

тис. грн

01.01.2025																			
№ з/п	NKB	Банк	Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	резерви під знецінення цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	у т.ч. що рефінансуються НБУ	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиційна нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи	резерви під інші фінансові активи	Інші активи	резерви під інші активи	Чисті активи, усього	Усього резервів	Загальні активи, усього	Довідково: ОВДП	
1	2	3	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
Банки з державною часткою																			
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	138 683 783	-2 266 544	138 683 783	30 246	2 005 133	3 763	1 629 261	7 145 195	22 715 579	-638 983	4 403 644	-601	771 835 030	-184 879 140	956 714 170	339 927 696	
2	6	АТ "Ощадбанк"	205 122 059	-2 192 596	203 396 949	24 800	559 117	5 000 456	297 295	14 559 325	2 740 979	-418 331	5 851 785	0	436 422 978	-26 137 485	462 560 464	180 239 876	
3	2	АТ "Укрексімбанк"	76 336 446	-831 023	59 726 311	0	607 139	915 724	1 635 256	1 925 206	101 881	-152 809	229 983	0	291 980 587	-23 568 833	315 549 419	65 787 378	
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	18 006 639	0	18 006 639	0	346 362	0	0	1 328 050	812 272	-660 136	379 168	-6 110	198 630 458	-15 090 413	213 720 871	53 749 029	
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	21 795 702	-3 614	21 708 004	8 000	1 188 923	572 860	66 494	3 461 015	351 380	-140 940	474 472	-2	124 160 829	-20 980 477	145 141 306	28 680 344	
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	336 323	0	336 323	0	20	1 306	755	39 858	-18	-275	2 235	-36	532 944	-45 249	578 193	40 061	
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	223 912	0	223 912	0	0	0	0	84 815	2 153	-595	9 549	-393	394 454	-3 204	397 658	158 727	
Усього по банках з державною часткою			460 504 864	-5 293 777	442 081 921	63 046	4 706 694	6 494 109	3 629 061	28 543 464	26 724 226	-2 012 068	11 350 836	-7 143	1 823 957 280	-270 704 801	2 094 662 081	668 583 111	
Банки іноземних банківських груп																			

Показники фінансової діяльності (Активи банків України)*

За всіма валютами

01.01.2026																	
№ з/п	NKB	Банк	Грошові кошти та їх еквіваленти	у тому числі готівкові кошти	у тому числі банківські метали	у тому числі резерви за готівковими коштами та банківськими металами, наявність яких є непідтвердженою	у тому числі кошти в НБУ	Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	У т.ч. що рефінансується НБУ	Кошти в інших банках	резерви під знецінення коштів в інших банках	Кредити та заборгованість клієнтів	у тому числі кредити та заборгованість юридичних осіб	у тому числі резерви під знецінення кредитів та заборгованість юридичних осіб	у тому числі кредити та заборгованість фізичних осіб	у тому числі резерви під знецінення кредитів та заборгованість фізичних осіб	Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Банки з державною часткою																	
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	104 304 196	38 624 662	44 311	-535 257	66 170 480	117 034 471	117 020 349	75 623 687	-13 082	160 844 664	60 349 746	-14 478 765	100 494 919	-6 077 780	217 284 985
2	6	АТ "Ощадбанк"	49 413 513	21 956 261	88 513	-96 888	27 465 626	13 959 651	13 959 651	33 932 022	-121	128 196 525	101 574 674	-15 326 479	26 621 851	-4 625 608	34 266
3	2	АТ "Укрексімбанк"	7 446 160	924 594	0	-51 156	6 572 723	14 482 035	14 471 484	58 641 103	-75 767	86 297 063	86 158 030	-13 197 927	139 033	-167 570	19 805 474
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	17 112 851	3 960 922	32 660	0	13 119 269	0	0	26 720 616	-26 723	91 447 848	80 716 047	-13 541 061	10 731 801	-118 897	57 545 201
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	10 716 904	2 957 848	0	-4 263	7 763 319	787 419	784 982	11 526 142	-173 908	52 110 730	38 199 864	-6 621 718	13 910 866	-10 473 442	31 239 715
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	157 761	32 641	313	0	124 807	0	0	23 740	-11 256	5 091	5 091	-33 789	0	-553	0
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	39 401	29 316	0	-1 087	11 171	0	0	11 754	-26	463	0	0	463	-312	69
Усього по банках з державною часткою			189 190 786	68 486 244	165 797	-688 652	121 227 396	146 263 577	146 236 467	206 479 064	-300 882	518 902 384	367 003 451	-63 199 740	151 898 933	-21 464 161	325 909 709

Показники фінансової діяльності (Активи банків України)*

За всіма валютами

тис. грн

01.01.2025																		
№ з/п	NKB	Банк	Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	резерви під знецінення цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	у т.ч. що рефінансуються НБУ	Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Інвестиційна нерухомість	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Відстрочений податковий актив	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи	резерви під інші фінансові активи	Інші активи	резерви під інші активи	Чисті активи, усього	Усього резервів	Загальні активи, усього	Довідково: ОВДП
1	2	3	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
Банки з державною часткою																		
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	138 683 783	-2 266 544	138 683 783	30 246	2 005 133	3 763	1 629 261	7 145 195	22 715 579	-638 983	4 403 644	-601	771 835 030	-184 879 140	956 714 170	339 927 696
2	6	АТ "Ощадбанк"	205 122 059	-2 192 596	203 396 949	24 800	559 117	5 000 456	297 295	14 559 325	2 740 979	-418 331	5 851 785	0	436 422 978	-26 137 485	462 560 464	180 239 876
3	2	АТ "Укрексімбанк"	76 336 446	-831 023	59 726 311	0	607 139	915 724	1 635 256	1 925 206	101 881	-152 809	229 983	0	291 980 587	-23 568 833	315 549 419	65 787 378
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	18 006 639	0	18 006 639	0	346 362	0	0	1 328 050	812 272	-660 136	379 168	-6 110	198 630 458	-15 090 413	213 720 871	53 749 029
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	21 795 702	-3 614	21 708 004	8 000	1 188 923	572 860	66 494	3 461 015	351 380	-140 940	474 472	-2	124 160 829	-20 980 477	145 141 306	28 680 344
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	336 323	0	336 323	0	20	1 306	755	39 858	-18	-275	2 235	-36	532 944	-45 249	578 193	40 061
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	223 912	0	223 912	0	0	0	0	84 815	2 153	-595	9 549	-393	394 454	-3 204	397 658	158 727
Усього по банках з державною часткою			460 504 864	-5 293 777	442 081 921	63 046	4 706 694	6 494 109	3 629 061	28 543 464	26 724 226	-2 012 068	11 350 836	-7 143	1 823 957 280	-270 704 801	2 094 662 081	668 583 111

Показники фінансової діяльності (Зобов'язання банків України)

Національна валюта

тис. грн

01.01.2024			Зобов'язання																
№ з/п	NKB	Банк	Кошти отримані від НБУ	Кошти банків	Кошти клієнтів	у тому числі кошти суб'єктів господарювання та небанківських фінансових установ	у тому числі кошти на вимогу	у тому числі кошти фізичних осіб	у тому числі кошти на вимогу	Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Боргові цінні папери, емітовані банком	Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Усього зобов'язань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Банки з державною часткою																			
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	0	144	395 932 688	105 795 847	104 371 761	290 083 903	231 048 441	0	2 628	2 630 391	25 790 403	0	2 417 171	8 588 143	4 137 099	0	439 498 668
2	6	АТ "Ощадбанк"	0	962	233 661 164	85 272 618	70 900 734	147 246 323	88 487 310	0	0	4 086 812	3 040 000	327 996	657 405	2 333 843	1 741 558	0	245 849 741
3	2	АТ "Укрексімбанк"	0	3 778 707	113 916 855	99 094 748	65 892 755	14 356 209	5 155 411	1 377	0	1 402 158	0	0	55 190	944 279	468 134	0	120 566 699
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	0	63 287	110 125 539	88 911 572	63 699 082	21 186 778	11 086 321	19 430	0	2 562 846	0	277 724	323 695	316 552	747 068	0	114 436 142
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	0	22 908	61 245 133	38 885 927	33 832 339	22 359 201	6 723 246	265	0	6 771	137	0	288 682	782 906	972 997	0	63 319 798
Усього по банках з державною часткою			0	3 866 008	914 881 379	417 960 712	338 696 671	495 232 414	342 500 730	21 072	2 628	10 688 978	28 830 540	605 720	3 742 144	12 965 724	8 066 855	0	983 671 048

Показники фінансової діяльності (Зобов'язання банків України)

За всіма валютами

тис. грн

		01.01.2025	Зобов'язання																
№ з/п	НКВ	Банк	Кошти отримані від НБУ	Кошти банків	Кошти клієнтів	у тому числі кошти суб'єктів господарювання та небанківських фінансових установ	у тому числі кошти на вимогу	у тому числі кошти фізичних осіб	у тому числі кошти на вимогу	Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Боргові цінні папери, емітовані банком	Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Усього зобов'язань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
		Банки з державною часткою																	
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	0	5 570	611 566 106	172 267 169	157 552 513	438 047 392	357 314 463	0	2 668	6 705 137	21 552 955	0	6 013 144	21 651 327	4 843 967	350 303	672 691 177
2	6	АТ "Ощадбанк"	0	431 848	374 329 879	161 718 675	135 888 119	210 186 016	120 875 787	0	0	9 744 127	328 810	638 381	1 284 526	5 119 543	2 526 471	0	394 403 585
3	2	АТ "Укрексімбанк"	0	2 266 068	243 548 589	170 029 061	116 462 352	40 245 457	12 217 568	363	0	25 413 350	0	0	44 748	1 539 301	687 066	4 302 222	277 801 707
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	0	3 495 409	166 457 002	128 668 199	95 368 247	33 900 196	19 268 949	0	0	8 452 594	897 281	245 181	687 897	1 450 161	1 240 078	0	182 925 603
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	0	35 503	107 962 603	60 681 642	53 389 946	47 277 044	18 090 801	756	0	662 827	242	0	479 512	689 072	1 312 826	0	111 143 341
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	0	0	310 472	240 923	240 820	69 549	33 670	0	0	0	0	0	285	3 617	12 873	0	327 247
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	0	0	157 808	105 743	72 233	52 064	28 846	0	0	0	0	202	8	5 724	16 329	40 368	220 438
Усього по банках з державною часткою			0	6 234 397	1 504 332 458	693 711 413	558 974 229	769 777 718	527 830 085	1 119	2 668	50 978 036	22 779 288	883 763	8 510 121	30 458 745	10 639 610	4 692 893	1 639 513 098

Показники фінансової діяльності (Зобов'язання банків України)*

За всіма валютами

тис. грн

		01.01.2026	Зобов'язання																
№ з/п	NKB	Банк	Кошти отримані від НБУ	Кошти банків	Кошти клієнтів	у тому числі кошти суб'єктів господарювання та небанківських фінансових установ	у тому числі кошти на вимогу	у тому числі кошти фізичних осіб	у тому числі кошти на вимогу	Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Боргові цінні папери, емітовані банком	Інші залучені кошти	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	Відстрочені податкові зобов'язання	Резерви за зобов'язаннями	Інші фінансові зобов'язання	Інші зобов'язання	Субординований борг	Усього зобов'язань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
		Банки з державною часткою																	
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	0	7 307	719 026 397	194 446 205	179 663 945	523 439 603	432 042 060	0	2 670	8 449 287	42 133 018	0	6 251 443	22 519 773	5 646 025	0	804 035 919
2	6	АТ "Ощадбанк"	0	536 342	442 866 266	199 767 886	173 302 936	229 374 618	129 872 290	0	0	13 067 558	660 000	590 718	1 195 699	5 211 053	3 172 310	0	467 299 947
3	2	АТ "Укрексімбанк"	0	2 224 902	260 172 046	173 130 759	138 477 906	29 768 141	11 999 599	261	0	21 573 306	0	0	100 519	1 043 349	652 649	4 331 839	290 098 871
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	0	1 908 684	174 200 120	132 134 560	92 403 745	38 027 467	21 338 663	30 349	0	16 138 513	0	0	296 738	1 052 919	1 322 578	0	194 949 901
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	0	31 801	118 067 595	69 895 172	62 410 341	48 166 628	20 364 627	429	0	2 492 276	300	0	484 099	859 681	1 278 102	0	123 214 283
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	0	0	152 696	94 305	94 305	58 391	27 148	0	0	0	0	0	1 390	16 813	19 649	0	190 548
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	0	0	84 409	47 682	37 412	36 727	18 385	0	0	0	0	0	8	2 497	14 935	0	101 849
		Усього по банках з державною часткою	0	4 709 035	1 714 569 529	769 516 569	646 390 589	868 871 575	615 662 772	31 040	2 670	61 720 940	42 793 318	590 718	8 329 896	30 706 085	12 106 248	4 331 839	1 879 891 319

Фінансові показники діяльності (Власний капітал банків України)

За всіма валютами

тис. грн

01.01.2024			Капітал							
№ з/п	NKB	Банк	Статутний капітал	Емісійні різниці	Незареєстрований статутний капітал	Інший додатковий капітал	Резервні та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Банки з державною часткою										
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	206 059 744	22 690	0	0	12 958 438	8 881 971	-144 628 594	83 294 249
2	6	АТ "Ощадбанк"	49 472 840	0	0	0	506 325	3 065 644	-26 152 398	26 892 411
3	2	АТ "Укрексімбанк"	45 570 041	0	0	0	0	1 082 220	-37 475 264	9 176 996
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	13 318 561	135 942	0	-627 037	967 777	720 837	-3 602 601	10 913 479
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	28 726 248	2 367 571	0	0	1 868 398	636 634	-22 153 396	11 445 455
Усього по банках з державною часткою			343 147 433	2 526 203	0	-627 037	16 300 938	14 387 306	-234 012 254	141 722 590

Фінансові показники діяльності (Власний капітал банків України)

За всіма валютами

тис. грн

01.01.2025			Капітал							
№ з/п	NKB	Банк	Статутний капітал	Емісійні різниці	Незареєстрований статутний капітал	Інший додатковий капітал	Резервні та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Банки з державною часткою										
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	206 059 744	22 690	0	0	14 846 672	14 732 494	-136 517 747	99 143 853
2	6	АТ "Ощадбанк"	49 472 840	0	0	0	841 277	2 597 840	-10 892 562	42 019 394
3	2	АТ "Укрексімбанк"	45 570 041	0	0	0	0	2 298 532	-33 689 694	14 178 880
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	13 318 561	135 942	0	-627 037	1 161 419	2 583 777	-867 807	15 704 855
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	28 726 248	2 367 571	0	0	1 868 398	731 005	-20 675 734	13 017 488
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	200 000	39 012	0	0	8 793	0	-42 108	205 696
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	338 100	17 924	0	0	15 059	2 659	-199 726	174 016
Усього по банках з державною часткою			343 685 533	2 583 139	0	-627 037	18 741 617	22 946 307	-202 885 376	184 444 182

Фінансові показники діяльності (Власний капітал банків України)*
За всіма валютами
тис грн

№ з/п	НКВ	Банк	Капітал							
			Статутний капітал	Емісійні різниці	Незареєстрований статутний капітал	Інший додатковий капітал	Резервні та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Усього власного капіталу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Банки з державною часткою								
1	46	АТ КБ "ПриватБанк"	206 059 744	22 690	0	0	16 853 715	18 883 407	-141 536 335	100 283 220
2	6	АТ "Ощадбанк"	49 472 840	0	0	0	1 235 935	1 834 179	-5 195 284	47 347 671
3	2	АТ "Укрексімбанк"	45 570 041	0	0	0	0	1 550 374	-27 623 869	19 496 546
4	274	АБ "УКРГАЗБАНК"	13 318 561	135 942	0	-627 037	1 503 066	2 375 395	3 713 023	20 418 951
5	272	АТ "СЕНС БАНК"	28 726 248	2 367 571	0	0	1 868 398	690 829	-19 511 104	14 141 942
6	381	АТ "МОТОР-БАНК"	200 000	39 012	0	0	8 793	0	-59 149	188 655
7	290	АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК"	338 100	17 924	0	0	15 059	2 659	-262 911	110 831
		Усього по банках з державною часткою	343 685 533	2 583 139	0	-627 037	21 484 966	25 336 843	-190 475 629	201 987 816

ДОДАТОК Ж

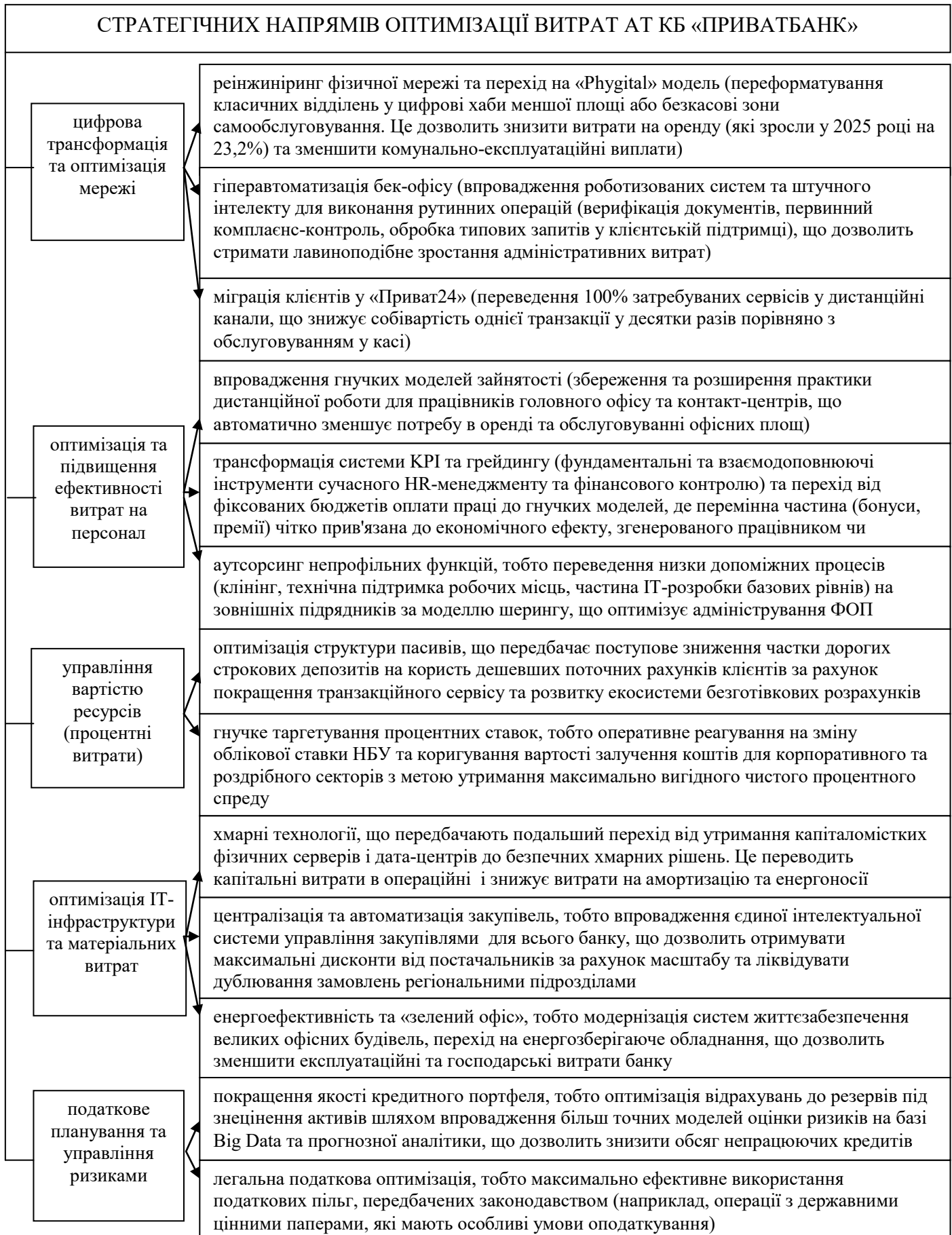

Рисунок Ж.1 – Стратегічні напрями оптимізації витрат банківських установ